

Preface

Before you lies the thesis: “A Dilemma of Freedom and Equality: The Effect of Government Involvement on ESLE Practices”. This thesis was written as part of the Language and Culture Studies Bachelor at Utrecht University. Part of this study was conducted while I was studying at University College Dublin as a semester abroad.

During the research process many people have been involved and so I would like to take this opportunity to thank them. First of all, I would like to thank my supervisors Anne-France Pinget and Charo Hernández for helping me through every stage of the process.

I would also like to thank all teachers and principals who participated in this research for taking the time to talk to me about your experiences in ESLE. I could have never completed my thesis without you. *So, go raibh maith agat and dankjewel!*

A special note of thanks is needed for my wonderful friends Charlotte and Gintarė, my partner Rodney, and my family for supporting me through all the stressful moments. All of you have been there with me since the start and have given me the confidence and strength I needed.

Finally, I wish to thank Myrna Feuerstake, Rick de Graaff, and my father for helping me get in contact with ESLE schools when I got stuck. You have helped me move through a barrier, enabling me to actually conduct my research.

Irish Proverb:

“Ná bíodh do theanga faoi do chríos.”

[Don't keep your tongue under your belt]

Helga de Gier

Utrecht, 21 November 2019

Abstract

This thesis answers the question: 'What effect does government involvement have in ESLE practices?'. In order to discover the effect of government influence, cases of ESLE practices in countries with different levels of government involvement were compared. The Netherlands was chosen as a country with a low level of government involvement and Ireland was chosen as a country with a high level of government involvement. An insight into the ESLE practices and levels of government influence was provided by conducting semi-structured interviews with principals and teachers from ESLE schools in Ireland and the Netherlands. The current study confirmed findings from previous research that Irish ESLE has a high level of government involvement (Ó Laoire, 2008) and the Netherlands has a low level of government involvement (Unsworth, Persson, Prins & De Bot, 2014). The findings of this study suggest a link between a high level of government involvement and unity in ESLE practices. This study suggests that a government should be involved in developing guidelines and creating unity in ESLE practices and with that create equal opportunities for students.

Keywords: Early Second Language Education, Language Acquisition Planning, Curriculum design, Educational practices.

Table of Contents

1	Introduction	6
2	Theoretical Framework	7
2.1	Language Policy	7
2.1.1	Development and Implementation	7
2.1.2	Minority Language Education	8
2.2	Early Second Language Education	8
2.2.1	Definition and Motivation	8
2.2.2	Variation in ESLE Practices	9
2.3	Case Study	9
2.3.1	The Netherlands	10
2.3.1.1	Language Situation	10
2.3.1.2	English in Primary Education	10
2.3.2	Ireland	11
2.3.2.1	Language Situation	11
2.3.2.2	Irish in Primary Education	11
2.4	Research Questions	11
3	Method	13
3.1	Procedure	13
3.2	Participants	13
4	Results	15
4.1	ESLE Practices	15
4.1.1	Ireland	15
4.1.1.1	Time	15
4.1.1.2	Content	15
4.1.2	The Netherlands	16
4.1.2.1	Time	16
4.1.2.2	Content	16
4.2	Government Involvement	16
4.2.1	Ireland	16
4.2.1.1	Communication	16
4.2.1.2	Government Influence	17
4.2.2	The Netherlands	17
4.2.2.1	Communication	17
4.2.2.2	Government Influence	17

5	Discussion	18
5.1	Government Involvement and ESLE Practices	18
5.2	Recommendations	19
5.3	Limitations and Further Research	19
6	Conclusion	20
7	Bibliography	21
	Appendix A: Interview Questions	25
	Appendix B: Irish Transcriptions	26
	T1	26
	T2	28
	T3	31
	T4	33
	P1	36
	P2	37
	Appendix C: Dutch Transcriptions	40
	T5	40
	T6	42
	T7	45
	T8	47
	T9	50
	P3	53

1 INTRODUCTION

Multilingualism has been a staple of a modern global society for decades and in this day and age most people are able to speak a second, or even third, language (Riemersma, Bieleman, Jonkman & Tjepkema, 2012). In this thesis a second language is taken as any language that is not the mother tongue of the learner, whether this is a foreign language or not. For example, English is a foreign language in the Netherlands and is learned as a second language, but Irish is not a foreign language for Ireland, yet most people do learn it as a second language.

While some people acquire a second language naturally, others depend on formal education to learn another language. The most common example of this is learning a language at school. Second language education refers to the teaching of a language which is not the native language of the students. However, there are several different ways in which a second language can be taught. One such way is Early Second Language Education (ESLE). ESLE specifically refers to the teaching of a second language from the first year of primary school.

Although second language education and ESLE themselves are heavily discussed topics and have been subject to considerable scientific research, there is a lack of research into one specific, yet important aspect: language policies (Enever, 2012; Hulst, 2018; Menken & García, 2016; Ricento, 2006). Governments are inevitably involved in Early Second Language Education, but to what extent and how they are involved is not yet clear. This study makes a contribution to the gap in research on language policies for ESLE by examining the effect of government involvement on ESLE practices. This will be done by comparing ESLE practices and government involvement in Ireland and the Netherlands. It is important to discover what effect government involvement has on ESLE practices, because it can provide the scientific community with knowledge on how much influence a government should have on ESLE. In addition to this, on the 10th of October of 2019 suggestions for a curriculum revision have been handed to the Dutch minister of Primary and Secondary Education and Media by Curriculum.nu (curriculum.nu, n.d.). Understanding the effect of government involvement on ESLE practices can help those involved in developing a new curriculum understand what the role the government should play. As research into the effect of government involvement on ESLE practices is limited, this study focusses on four schools with ESLE, two of which are in a country with a high level of governmental involvement: Ireland, and two of which are in a country with a low level of governmental involvement: the Netherlands.

Section 2 of this thesis begins by laying out the theoretical dimensions of the research concerning language policy and Early Second Language Education and will provide background information for the countries discussed in this study. This section will end with a description of the research questions. Section 3 will go into the methodology of this study. Section 4 will present the results from the interviews, which will be analysed and discussed in section 5. Section 5 will also provide practical recommendations for those involved in the development and implementation of a national curriculum, discuss the limitations of the current study, and give directions for future research. Section 6 will give a conclusion.

2 THEORETICAL FRAMEWORK

Section 2.1 of this theoretical framework will explain what language policy is and how it is involved in language education, both in majority language education (like English in the Netherlands) and in minority language education (like Irish in Ireland). Section 2.2 will describe what Early Second Language Education (ESLE) is and show that there is great variation in how it is implemented. This is important for the comparison between the Irish and Dutch situation, which will be discussed later in this study. Section 2.3 will provide the background information on language and primary education for the cases involved in this research: Ireland and the Netherlands.

2.1 LANGUAGE POLICY

According to Spolsky (2004a, 2012) language policy consists of three ‘inter-related but independent components’: language practices, language values, and language planning (Ricento, 2006) or management (Spolsky, 2004b, 2009). This thesis is situated in the field of language planning. Language planning is the structuring of language practices by deciding which languages to develop, for what purpose and how to develop them (Hornberger, 2006; Wright, 2012).

The field of language planning can be divided into three types: (1) Status Planning, which involves changing the status of a language, (2) Corpus Planning, which involves standardizing the form of a language, and (3) Language Acquisition Planning (LAP), which involves improving or promoting the learning of languages (Hornberger, 2006; Paulston & Heidemann, 2006; Ricento, 2006; Spolsky, 2004b)

The main focus of this thesis is LAP. LAP deals with ways to promote and improve language learning, which involves educational language policies (Hornberger, 2006; Paulston & Heidemann, 2006). Hult (2018) highlights the importance of LAP for resolving issues concerning “curriculum design, and assessment practices” (p. 42) as these dictate the behaviour shown by students and teachers in classroom situations.

2.1.1 Development and Implementation

LAP is generally thought to be a top-down process involving governments on a macro level, where guidelines and regulations are formed (Canagarajah, 2006; Ricento & Hornberger, 1996). Nevertheless, a large portion of developing and implementing is done on a meso level by schools and teachers which adapt and implement national level guidelines (Canagarajah, 2006; Hult, 2018; Menken & García, 2016; Ricento & Hornberger, 1996). The modification of guideline leads to variation in the implementation of guidelines, as will be explained in section 2.2.2. Therefore, it is important to see what effect different levels of government involvement have.

Even though schools and teachers have been found to play a significant part in modern-day LAP, Johnstone (2009) states that this low-level language planning will not lead to generalised success. Instead a higher level of LAP is needed, for instance by formulating national guidelines. Some of the benefits of high-level LAP are: (1) the generalised high status given to ESLE in the minds of all members of society, (2) the opportunity for professional development for teachers, (3) the opportunity for collaboration between schools, and (4) the availability of resources, which allows for success to be measured (Johnstone, 2009). However, there are also downsides to high-level LAP. For instance, educational policies can differ too much from in-school language and teaching practices, and it may

lead to an over-standardised model, which would discourage teachers to show initiative and incorporate local knowledge (Johnstone, 2009).

2.1.2 Minority Language Education

As this research involves a case of minority language education: Irish in Ireland, it must be noted that LAP is different for minority and majority languages. Minority languages generally are spoken by a minority of the population, have a low status, and lack resources (Sallabank, 2012). LAP for minority languages is usually aimed at revitalizing a language, which is reversing the decline of an endangered language. The most effective way to revitalise a language is by increasing the number of speakers (Canagarajah, 2006). This can most easily be done by teaching it as a second language. LAP plays an important role in this, as it introduces new speakers to the language and improves their proficiency through language education (Canagarajah, 2006; Sallabank, 2012).

The use of minority languages in education also increases awareness and function. Revitalisation attempts do not always yield perfect results. In the case of Irish, the efforts made over the last century have not allowed the language to rise above the status of a minority language, although Irish did manage to avoid extinction (Spolsky, 2004b). The educational inclusion of Irish has given people a symbol of identity. This shows that LAP can achieve more than just improving language status in a practical sense. LAP can also give minority groups a sense of identity and inclusion (Spolsky, 2004b; Sallabank, 2012).

2.2 EARLY SECOND LANGUAGE EDUCATION

2.2.1 Definition and Motivation

One area which often involves LAP is Early Second Language Education (ESLE). ESLE is the teaching of a language which is not the mother tongue of the learners and which starts in the first years of primary education. According to Nuffic (n.d.), ESLE focuses on a natural way of learning language. The leading motivation for starting second language education early, is that an early start leads to a higher level of fluency in the target language (Bos & Baalen, 2017; De Graaff, 2015; Enever, 2011ab; Johnstone, 2009).

This research will focus on cases in two European countries: Ireland and the Netherlands. Therefore, a short overview of ESLE in the EU is needed. In the late 1980's several European countries started to show interest in early foreign language education after a surge in research showing positive effects of ESLE (Enever, 2012). This influenced policy makers on both local and national levels, with some of them deciding to make foreign language learning a compulsory part of young children's education (Enever, 2012). Several studies have found that it did not matter much whether schools were free to choose what language to teach. The schools mostly opted to teach English as a second language (Enever, 2011b; Herder & De Bot, 2005). The popularity of English can be explained by a rising need for global communication that came with the technological advancements in the early 2000's, such as the internet (Enever, 2011a). Between 2004 and 2006, the EU formulated the European Commission Action Plan Promoting Language and Linguistic Diversity (Edelenbos & Kubanek, 2009; Herder & De Bot, 2005). This plan recommended that European countries should provide effective second language learning at primary schools, which influenced the lowering of the starting age of second language learning in many countries (Edelenbos & Kubanek, 2009). According to Enever (2012), however, there are no clear results on whether countries have insured that ESLE is implemented effectively and yields results.

When it comes to motivations for ESLE, there is a difference between minority and majority languages. While majority language education is mainly motivated by a desire for global citizenship (Enever, 2012), minority language education is motivated by a desire to revitalise a language or provide a community with a sense of identity (Canagarajah, 2006; Sallabank, 2012). This difference is important for this thesis, because it discusses LAP in ESLE for a minority language (Irish in Ireland) and a majority language (English in the Netherlands).

2.2.2 Variation in ESLE Practices

While motivations for ESLE are generally similar, the ways in which ESLE is implemented are diverse, resulting in broad variation in the types of educational programs across and within countries (Edelenbos & Kubanek, 2009; Nikolov & Djigunović, 2011). As mentioned before in section 2.1.2 a possible cause for variation is the freedom given to teachers and schools to differ in interpretation and implementation of higher-level guidelines (Ricento & Hornberger, 1996). Unsworth, Persson, Prins & De Bot (2014) argue that the abundance of variation in ESLE practices found in the Netherlands is a result of the absence of regulations and low government involvement. Variation is not necessarily a negative phenomenon, but it can create inequality in students' skills and opportunities (Unsworth et al., 2014).

One of the aspects in which educational systems differ is the age at which students start learning a second language. Across Europe different countries have set different starting ages, ranging between the ages of 6 and 12. There are several European countries that do not have a set starting age and instead leave the decision in the hands of schools (Herder & De Bot, 2005). Another area where variation is prominent is the time spent on learning the language (Nikolov & Djigunović, 2011). Thijs, Trimbos, Tuin, Bodde & De Graaff (2011) show that, in the Netherlands, time spent on English in ESLE ranges from 15 minutes to 3.5 hours per week.

Both the variation in starting age and in time spent on the target language have been found to influence the proficiency of the students (Edelenbos & Kubanek, 2009; Nikolov & Djigunović, 2011; Unsworth et al., 2014). Unsworth et al. (2014) found that students who start at a younger age are more proficient than students who start later. In addition to this, Unsworth et al. (2014) found that students are more proficient in the target language when they receive more than 1 hour of input per week than when they receive less input.

2.3 CASE STUDY

This research aims to compare LAP in ESLE in two countries: the Netherlands and Ireland. These countries differ in the type of language chosen for ESLE: in the Netherlands a foreign majority language is taught: English, whereas in Ireland a minority language is taught: Irish. In both countries, children go to primary school for eight years, starting at the age of four (Department of education and skills, n.d.-a; Government of The Netherlands, n.d.-a). In the Netherlands primary school years are referred to as groups 1-8. In Ireland children begin with two infant years (junior and senior), and then move to classes one to six (Department of education and skills, n.d.-b). Before discussing the research done for this thesis, background information is needed. Therefore, the language situation and the role of the target language in primary education will briefly be explained in the following sections.

2.3.1 The Netherlands

2.3.1.1 Language Situation

Dutch is recognised as an official language throughout the entire country, although it is not stated in the constitution (Government of the Netherlands, n.d.-b; Government of the Netherlands, n.d.-c). There are approximately 17 million first language (L1) speakers of Dutch in the Netherlands (Ethnologue, n.d.-a). In the province of Frisia, Frisian is also an official language. In addition to this the Netherlands has several recognised regional languages, such as Limburgisch (Government of the Netherlands, n.d.-c). English is also widely spoken throughout the country as a second language, with approximately 15 million second language (L2) speakers (Ethnologue, n.d.-a), and has a high status within the country. English has a prominent position in commerce and popular media and is the working language of many educational institutions (Edwards, 2016). This status can also be seen in education, as will be discussed next.

2.3.1.2 English in Primary Education

English has been a mandatory subject in Dutch primary schools since 1986 (Herder & De Bot, 2005; KBA Nijmegen, 2017). It is usually taught in the final two years as a separate subject, but there are schools which offer ESLE. These schools can offer English language education from the first years of primary school (KBA Nijmegen, 2017). The number of schools offering ESLE has grown from 30 in 2003 to 1100 in 2013 (KBA Nijmegen, 2017).

Schools can allocate a maximum of 15% of the weekly teaching time (3.5 hours) to English, German, or French (KBA Nijmegen, 2017). In practice 91.2% of Dutch ESLE schools teach English as a foreign language, only 1,7% teach German and 0,3% teach French, the remaining 6,8% teach multiple languages (KBA Nijmegen, 2017). Research done by KBA Nijmegen (2017) has shown that most of Dutch primary schools do not make full use of the maximum time provided. It has been shown that 97.3% of ESLE schools provide less than two hours of foreign language education. Table 1 shows the amounts and percentages of schools categorised by the number of hours of foreign language education they provide.

Table 1

Amounts and Percentages of Primary Schools Categorised by the Number of Hours of Education Provided in a Foreign Language in the Netherlands. Adapted from “Zicht op vroeg vreemdetalenonderwijs”, by KBA Nijmegen, 2017, p. 8.

Number of hours per week	Percentage	Number of Schools
Up to half an hour	12.4%	95
Half an hour to 1 hour	68.4%	526
1-2 hours	16.5%	127
2-3 hours	1.2%	9
3-4 hours	0.4%	3
More than 4 hours	1.2%	9
Total	100%	769

There are several organisations involved in ESLE in the Netherlands. Nuffic is the Dutch organisation for internationalisation in education and functions as a centre of expertise which provides advice and support for ESLE (KBA Nijmegen, 2017). Nuffic is an independent non-profit organisation which collaborates with Dutch and international partners. Some of the main

commissioning parties are: the ministry of Education, Culture and Science; the Ministry of Foreign Affairs; and the European Commission (Nuffic, n.d.-c). Nuffic has accredited three organisations which distribute ESLE hallmarks to schools: EarlyBird, Cedin, and Talent (Nuffic n.d.-a).

2.3.2 Ireland

2.3.2.1 Language Situation

Ireland is a multilingual country with two official languages. Article 8 of the Irish constitution (Government of Ireland, 1937) states that Irish is the “national and first official language” and that English is the “second official language”. However, according to the 2016 census, there are 1,761,420 speakers of Irish in Ireland, which translates to 39.8% of the population (Central Statistics Office, n.d.). Approximately 1 million of these speak Irish as a second language (Ethnologue, n.d.-b). There are approximately 4.3 million native English speakers in Ireland (Ethnologue, n.d.-b).

Irish is generally classified as a minority language, because of the low number of speakers. Since 1922 the Irish government has aimed to revitalise Irish, by maintaining use in communities where Irish is the community language (*Gaeltachtaí*) and restoring use outside of these communities (Ó Laoire, 2008a). LAP has played a major role in the revitalization process, as most attention has been given to educational settings.

2.3.2.2 Irish in Primary Education

Because the revitalization of Irish focusses on educational settings, Irish has been given a central position in the primary curriculum (Government of Ireland, 1999, 2019). In 1999 the Primary School Curriculum already highlighted the importance of the Irish language. In 2019 a new Primary Language Curriculum was created, which gave English and Irish equal educational status (Government of Ireland, 2019).

The Primary Language Curriculum does not prioritise English education over Irish education. It is merely stated that a child must learn a second language, whether that is English or Irish. Therefore, the Primary Language Curriculum has the same strands for English and Irish language education (Government of Ireland, 2019). This is different from the previous curriculum where there were distinct strands for English and Irish (Government of Ireland, 1999).

The Irish government has put up a guideline for the number of hours that should be spent on each subject (Government of Ireland, 1999). For the second language (in the case of this research: Irish) the guideline is set at 2.5 hours for infant years and 3.5 hours for higher years (Government of Ireland, 1999). In addition to this the Irish government provides teachers with a ‘Primary Language Toolkit’¹. Here teachers can find practical support to help them create a rich language-learning environment (Government of Ireland, 2019).

2.4 RESEARCH QUESTIONS

As mentioned in sections 2.1.2 and 2.2.2 it is thought that the level at which a government is involved in LAP can influence LAP practices on lower levels. The most important aspect of government involvement is the development of regulations for teaching practices. The central question for this study is: what effect does government involvement have on ESLE practices?

In order to discover the effect of government influence, cases of ESLE practices with different levels of government involvement in ESLE have to be compared. That is why this thesis will compare ESLE

---

¹ The Primary Language Toolkit can be found at www.curriculumonline.ie.

practices in the Netherlands, a country with a low level of government involvement, with ESLE practices in Ireland, a country with a high level of government involvement. Before these two situations can be compared, it is necessary to 1) establish what the ESLE practices are in Ireland and the Netherlands and 2) confirm the levels of government involvement in both countries as determined by previous research (Ó Laoire, 2008; Unsworth et al., 2014).

3 METHOD

In order to get insight into the ESLE practices and levels of government influence, semi-structured interviews were conducted with principals and teachers. This method was chosen, because, as was discussed in section 2.1, a critical site for ESLE guideline implementation is schools. The two main groups involved in the implementation of government guidelines in schools are the principals and teachers (Menken & García, 2016). Therefore, these groups are key in this study. As this research was conducted through interviews, the results were based on the opinions and viewpoints of the participants. The benefit of this approach is that it provides a more detailed view of the situation and can broaden the understanding of ESLE practices and government involvement from a practical point of view (Alshenqeeti, 2014). This will increase the relevance of this study for non-scientific purposes, such as the development of curricula. In order to ensure that the responses would be structured and could be compared, while still allowing participants to talk freely, the interviews were semi-structured.

Section 3.1 describes how the data for this study was collected and section 3.2 provides background information on the nine participants. In order to compare the effect of governmental involvement in LAP practices in ESLE in Ireland and the Netherlands, the data from the interviews was analysed. In this analysis the data was not only compared between countries, but also within countries. First the interviews were compared based on the description of the ESLE practices given by participants, focussing on time spent on the target language and the content of the classes. Then, the insights given by the participants were compared in terms of government involvement to provide an explanation for the implementation practices.

3.1 PROCEDURE

As mentioned, this research was conducted through semi-structured interviews. The interviews consisted of eleven main questions. Prior to the interviews and outside of the recordings, participants were instructed to share their opinions and bring up subjects they felt were important, even if they were not in the original list of questions. During the interviews, participants were encouraged to elaborate their answers and follow-up questions were asked where needed. A list of the eleven main questions and several predetermined follow-up questions can be found in Appendix A.

The interviews were conducted in English in Ireland and in Dutch in the Netherlands by a speaker who is a native Dutch speaker and a C2-level speaker of English. The questions were unambiguous in translation to ensure that there was no interference of the language and to ensure that the responses can be compared. The original English questions were screened by the Ethical Commission of University College Dublin and were translated to Dutch.

The interviews were held at the participating schools and lasted approximately 20 minutes each. The interviews were recorded, with written consent from the participants, and later transcribed. Transcriptions for the interviews in Ireland can be found in Appendix B and transcriptions for the interviews in the Netherlands can be found in Appendix C.

3.2 PARTICIPANTS

A total of four schools participated in this research; two in Ireland: School 1 and School 2, and two in the Netherlands: School 3 and School 4. At these schools the principal and several teachers were interviewed, with one exception. At School 4 the principal was not available and only one teacher was available for interviews.

A total of nine teachers and three principals participated in this study. In the anonymisation process the participants were given the following codes: T1-9 for teachers, T1-4 were Irish and T5-9 were Dutch, and P1-3 for principals, P1-2 were Irish and P3 was Dutch. All teachers taught either Irish (in Ireland) or English (in the Netherlands) in primary education. It is important to note that T8 was an external English teacher and a native speaker of English and assisted the other teachers of School 4. In Table 2 general background information about the interviewees from Ireland can be found. In Table 3 general background information about the interviewees from the Netherlands can be found.

The schools in the Netherlands were selected with help of Nuffic and local networks. Dutch primary schools had to teach English as ESLE from year 1 in order to be selected for this research, because that situation is comparable to the situation in Irish primary education. In Ireland, two English-medium schools from Dublin were selected.

Table 2

General Information Participants Ireland (T= teacher, P= principal).

Participant	School	Year of Birth	Languages spoken by participants		Start of Career
			Dominant	Other	
T1	1	1987	English	Irish	2009
T2	1	1989	English	Irish, French	2011
T3	1	1987	English	Irish	2009
T4	2	1986	English	Irish, French	2007
P1	1	1962	English	Irish, French	2008
P2	2	1960	English	Irish, French	2015

Table 3

General Information Participants Netherlands (T= teacher, P= principal).

Participant	School	Year of Birth	Languages spoken by participants		Start of Career
			Dominant	Other	
T5	3	1960	Dutch	German, English, Spanish	1984
T6	3	1991	Dutch	English	2014
T7	3	1979	Spanish	Dutch, French, English	2001
T8	3	1969	English, Dutch	French	2006
T9	4	1972	Dutch	English, French	1994
P3	3	1957	Dutch	German, English	1999

4 RESULTS

This section will present the participants' experiences with ESLE and government involvement. In section 4.1 an overview of the practices and habits related to time and content in ESLE is provided for both countries based on the insights given by each participant. In section 4.2 the level of government involvement will be determined for each country based on the experiences of each participant. Sections 4.2.1.1 and 4.2.2.1 provide an overview of communication practices between governments and participants from the point of view of the participants. Sections 4.2.1.2 and 4.2.2.2 will determine the levels of government influence in each country based on the participants' accounts. In section 5 the results from section 4.1 will be explained by an analysis of the results from section 4.2.

4.1 ESLE PRACTICES

4.1.1 Ireland

4.1.1.1 Time

All participants from School 1 reported that they spent 2.5 hours on Irish per week. T1, T2 and T3 commented that they follow the school schedule, which has 30 minutes allocated to Irish each day. The principal from School 2, P2, stated that the aim of the school was to allocate approximately 5 hours per week to Irish. T4 explained that they taught about 45 minutes to 1 hour a day, which usually resulted in 4.5 hours per week. All participants pointed out that teachers did not decide the times themselves, but that the decision was made by the school board and based on governmental guidelines. The hours spent on Irish per week with their class according to the teachers and in general per class according to the principals can be found in Table 4.

Table 4
Time spent on Irish per week according to Irish participants.

School	Participant	Time Spent (hours)
1	T1	2.5
	T2	2.5
	T3	2.5
	P1	2.5
2	T4	4.5
	P2	5

4.1.1.2 Content

The participants were unanimous in the view that the content of the lessons is guided by the curriculum given by the Department of Education. According to T4 "the school prescribes a certain textbook". In all interviews, participants made clear that the methods available are all based on the curriculum. T2 argued that the curriculum describes "what kind of language experiences they have to have through Irish, but not necessarily that this is the vocabulary they need to have learned". T1 illustrates this point by saying: "it [the curriculum] ... covers reading, writing, oral language ... the cultural side of things as well". T2 elaborated that as long as teachers or schools are covering the guidelines given out by the curriculum, they are free to give their own interpretation to the rest of the curriculum. T1, T3, and T4 mentioned that they were able to adapt the method to fit their students' needs. T1 clarified that "you could have more influence, but the programme we use is pretty good so I'm happy to stick with it". The following comment by T3 illustrates a feeling shared by all participants: "I'd be happy to wing it if I could, but for teachers who aren't that confident for teaching Irish, it's all

there. There's no excuse". In accordance with this, P1 highlighted that the teachers were given flexibility to adapt the method to fit the interests of the students.

4.1.2 The Netherlands

4.1.2.1 Time

Within the time spent teaching English in School 3 there is a discrepancy between how much time P3 thought was spent and what teachers described. The interview with P3 suggested that on average 1.5 hours were spent on English per class. The teachers' responses did not match this view. T5 spent 2 hours on English per week, and T6 and T7 spent 1.25 hours. T8 added between 20 minutes and 1 hour to those times depending on the level of the students. For School 4, T9 indicated that they teach half an hour of English per week. None of the participants specified that the times were predetermined by the school board or set in a schedule. The hours spent on English per week with their class according to the teachers and in general per class according to the principal and T8 can be found in Table 5.

Table 5
Time spent on English per week according to Dutch participants.

School	Participant	Time Spent (hours)
3	T5	3
	T6	2.5
	T7	2.5
	T8	1.5
	P3	1.5
4	T9	0.5

4.1.2.2 Content

Participants unanimously responded that the content of the lessons was generally decided by either the teacher or a team of teachers. In all interviews, methods chosen by the school were said to play a large part in the design of the content. T6, T7, and T9 defined the method as the basis for the content of the lessons. T8 noted that the teachers at School 3 partially followed a method, but that they often added content designed by T8. P3 remarked that different methods are used at School 3, differing between levels. All teachers felt that they had a lot of freedom to teach what and how they wish, which they generally were positive about.

4.2 GOVERNMENT INVOLVEMENT

4.2.1 Ireland

4.2.1.1 Communication

T2 and T3 did not consider themselves involved in government communication. For example, T2 said: "I think it would be more to senior management of the school, that they would be in contact obviously with the principal". On the other hand, T4 remarked that "they [the government] do make the effort to seek out the opinions of teachers", but "only very few people [teachers] bothered". P1 defined the communication between them and the government as a 'one-way communication system' where they receive information. On the topic of the provision of information, all participants reported that they receive curriculum books, which contain information about the curriculum. In addition to this, all teachers found resources well provided and accessible.

4.2.1.2 *Government Influence*

All Irish participants made clear that the Irish government has considerable influence on the ESLE practices by prescribing guidelines for the time and content of the lessons. All participants were positive about a high level of government influence. However, P1 commented that, although influence is needed for support, teachers are too restricted and discouraged to be flexible if minutes are specified.

According to T1, T3 and T4 the amount of government guidelines is a necessary measure to ensure that people learn to speak Irish. T3 elaborated that “it’s good to have regulations and otherwise I think some teachers wouldn’t bother teaching it” and T4 is “in favour of experts creating the curriculum and providing the guideline of what the children need to know, because teachers can’t decide that”. All participants felt that the prescriptions keep a ‘level playing field’ and provide consistency between schools.

4.2.2 *The Netherlands*

4.2.2.1 *Communication*

All Dutch participants indicated that they do not get information from the government. P3 pointed out that they communicated with external organisations like Nuffic and EarlyBird, but not with the ministry. T5 and T9 responded that they get information related to educational policies from the news. T9 added that “actually the communication from the government about a lot of things, I just read in the news”². All participants were unsatisfied with a lacking information stream and expressed a desire for more two-way communication opportunities.

4.2.2.2 *Government Influence*

All participants described the influence the Dutch government has on ESLE practices as limited. T5, T7, T8, and P3 were dissatisfied with the current level of influence and argued that there should be more. T5 explained that “often if it is not prescribed people will not do it”³. T5 was in favour of a set starting age and T7 and P3 were in favour of a minimum time. T5, T7, T8, and P3 suggested that an increase in influence would create unity in end-goals and skills, equal chances for students, and more available materials. P3 proposed that “it [ESLE] should be more in the picture to give it a quality impulse”⁴ and recommended that rather than involving the government, educational organisations like Nuffic should be more involved.

T6 and T9 were unsure of their opinion. On the one hand they stated that they value freedom and that schools should be free to choose their focus point. T6 mentioned that they “would give schools some space for that”⁵. On the other hand, they highlighted that English is an important subject and that more government influence could improve the skills of students. T9 noted: “I am not a fan of government interference. I am in favour of equal opportunities. That’s a dilemma”⁶.

---

² Original quote: “eigenlijk de communicatie van de overheid naar heel veel dingen, lees ik gewoon in het nieuws”.

³ Original quote: “als het vaak niet voorgeschreven is doet men het ook niet”.

⁴ Original quote: “het zou ... wel meer in de picture mogen komen te staan dat je een behoorlijke kwaliteitsimpuls geeft”.

⁵ Original quote: “Ik zou scholen daar wel een beetje ruimte in geven”.

⁶ Original quote: “ik ben niet zo voor overheidsbemoeienis. Ik ben eigenlijk wel voor gelijke kansen. Dat is een dilemma”.

5 DISCUSSION

The present study was designed to compare the effect of government influence on ESLE practices in Ireland and the Netherlands. Therefore, the ESLE practices and the levels of government involvement in Ireland and the Netherlands had to be established. Section 5.1 will examine and compare the effect of the level of government involvement on the ESLE practices. Section 5.2 will give recommendations on the basis of the findings of this study. Section 5.3 will consider the limitations of the current study and propose directions for future research.

5.1 GOVERNMENT INVOLVEMENT AND ESLE PRACTICES

The main question in this study was: 'what effect does government involvement have on ESLE practices?'. This study has presented two cases of ESLE with different levels of government influence. The Irish government was found to prescribe guidelines for the time and content in a national curriculum, whereas the Dutch government left the teachers and principals free to implement the objectives any way they wanted. This finding supports statements from previous studies (Canagarajah, 2006; Hult, 2018; Menken & García, 2016; Ricento & Hornberger, 1996). In addition to this, several Dutch teachers indicated that it is difficult to find materials to use outside of textbooks, while Irish teachers mentioned that extra materials are readily available online and provided by the government. These differences confirm the hypothesis that the Irish government is highly involved in ESLE for Irish (Ó Laoire, 2008), whereas the Dutch government is hardly involved in ESLE for English (Unsworth et al., 2014). With this difference in mind, the ESLE practices set out in section 4.1 can be compared.

There are a number of important differences between ESLE practices in Ireland and the Netherlands which can be attributed to the difference in government involvement. Firstly, the Dutch interviews showed that there was a wide range of ESLE practices in relation to the time spent teaching English, differing within and between schools. In contrast to this, the Irish interviews pointed out that the time spent on ESLE was consistent within schools but differed between schools. For example, in the Netherlands, the shortest time spent was 0.5 hours and the longest 3 hours. These times roughly correspond to the range given by Thijs et al. (2011). Whereas in Ireland, ESLE times were either the same as or exceeded the government guideline of 2.5 to 3.5 hours per week. The difference between the consistency between and within Irish schools can most likely be attributed to the fixed schedules schools had. The variation in time in the Netherlands is consistent with the findings of Unsworth et al. (2014).

Secondly, where the content of the ESLE classes in Ireland was strongly guided by the national curriculum, the content of the ESLE classes in the Netherlands was mainly determined by the teachers themselves. This can most clearly be seen in the finding that the Irish teachers followed a prescriptive method based on the national curriculum and adapted this method to fit the needs and interests of students. While the Dutch teachers indicated that they were not guided by an overarching curriculum and that, even though methods were chosen by the school, they were not prescriptive and were not always followed. The variation in content in the Netherlands is consistent with the findings of Unsworth et al. (2014).

The general differences in ESLE practices between Ireland and the Netherlands can be described as two sides in a spectrum of government involvement. On the side of a low level of government involvement, the Dutch participants demonstrate that there is a wide range of ESLE practices, differing within and between schools. Whereas on the side of a high level of government

involvement, the Irish participants demonstrate that, even though there are minor differences, the main lines and programs are the same.

The statements from both the Irish and Dutch participants suggest that unity in ESLE practices provides equality in opportunities for students. The Irish teachers and principals explained that the fundamental advantage of the high level of involvement is that it keeps a 'level playing field' and provides consistency between schools. The Dutch interviews echoed this view, as several Dutch participants suggested that the low level of involvement can cause inequality of opportunities. These participants indicated that students can be disadvantaged if ESLE is at a minimum, whereas others who are more exposed to English are given a head start. Interestingly, some Dutch teachers who strongly valued the freedom given to them as a result of the low level of government involvement, also valued equal opportunities for students, and explicitly indicated that this was a dilemma.

5.2 RECOMMENDATIONS

The findings of this study have important practical implications for those involved in the development and implementation of curricula for ESLE. The main focus of the following recommendations is the Netherlands, as they are currently at the start of a possible curriculum revision. Despite this, the recommendations can also be applied to other countries.

On the basis of the findings of this study it is recommended that guidelines are created for ESLE in the Netherlands to create unity in ESLE practices and improve the equality of opportunities for students. A reasonable approach to tackle this issue relatively quickly could be to set end goals or create a national test for English in the final year of primary education. A common aim or goal could inadvertently sync up teaching methods and possibly increase the unity in teaching practices.

These findings also suggest several long-term courses of action. One suggestion would be to set a guideline or recommendation from the government for a minimum time that has to be spent on ESLE. In addition to this, textbooks and methods should be made coherent with each other by basing them on a more prescriptive national curriculum. The challenge now is to develop a curriculum that provides enough support for teachers to create unity in ESLE practices without constricting them.

5.3 LIMITATIONS AND FURTHER RESEARCH

There are several limitations to the current study which should be considered. As is the case with most case-studies, the number of participants used in this study is too small to generalise the findings to an entire population. To increase the generalizability of this study, future studies should be conducted in other countries and with more participants. Notwithstanding, the findings suggest that government involvement on ESLE practices could decrease inequality of opportunities for students.

Several topics still require attention and should be included in future research. Firstly, observable ESLE practices need to be researched in addition to participants reports, as both provide essential information to ESLE practices. This study has focused on the experiences of teachers and principals as those can provide a deeper insight into the underlying processes and motivations of ESLE practices. In addition to this, further research should be undertaken to investigate the effect of government involvement and different ESLE practices on student proficiency, as previous research suggests that variation in ESLE practices could cause significant differences in the proficiency of students (Edelenbos & Kubanek, 2009; Nikolov & Djigunović, 2011; Unsworth et al., 2014).

6 CONCLUSION

This thesis set out to answer the question: 'What effect does government involvement have in ESLE practices?' To answer this question, the ESLE practices and levels of government involvement in Ireland and the Netherlands were compared. This study confirmed findings from previous research that Irish ESLE has a high level of government involvement (Ó Laoire, 2008) and the Netherlands has a low level of government involvement (Unsworth et al., 2014).

The results of this research show that in the case of a high level of governmental involvement, there is unity in ESLE practices, creating equal opportunities for students. The results also show that in the case of a low level of governmental involvement there is great variation in ESLE practices, given teachers freedom, but also creating inequality in opportunities for students. Taken together, these results suggest that government involvement can create unity in ESLE practices and therefore create equal opportunities for students.

7 BIBLIOGRAPHY

- Bos, L., & Baalen, E. V. (2017). Hoe vaardig zijn onze groep 8-leerlingen in Engels? Inzicht in de ERK-niveaus aan de hand van uitslagen van de IEP Eindtoets Engels. *Levende Talen Tijdschrift*, 18(2), 31-38.
- Canagarajah, S. (2006). Ethnographic Methods in Language Policy. In T. Ricento (Ed), *An introduction to language policy: Theory and method* (pp. 153-169). Malden, MA: Blackwell.
- Central Statistics Office. (n.d.). Census of Population 2016 – Profile 10 Education, Skills and the Irish Language. Retrieved 17 September 2019, from <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-cp10esil/p10esil/ilg/>
- Curriculum.nu. (n.d.). Curriculum.nu – Wat moeten onze leerlingen kennen en kunnen? Retrieved 20 November 2019, from <https://www.curriculum.nu/>
- De Graaff, R. (2015). Vroeg of laat Engels in het basisonderwijs; Wat levert Het op?. *Levende Talen Tijdschrift*, 16(2), 3-15.
- Department of Education and Skills. (n.d.-a). Irish Education System. Retrieved 12 September 2018, from <https://www.education.ie/en/The-Education-System/>
- Department of Education and Skills. (n.d.-b). Primary Education. Retrieved 12 September 2018, from <https://www.education.ie/en/The-Education-System/Primary/>
- Edelenbos, P., & Kubanek, A. (2009). Early foreign language learning: Published research, good practice and main principles. In M. Nikolov (Ed.), *The age factor and early language learning* (pp. 39–58). Berlin, Germany: Mouton de Gruyter.
- Edwards, A. (2016). *English in the Netherlands: Functions, forms and attitudes*. John Benjamins Publishing Company.
- Enever, J. (2011a). Plurilingualism? Have language-in-education policies in Europe delivered the promise? In P. Powell-Davies (Ed.), *Word for Word. The social, economic and political impact of Spanish and English*. Espana: Instituto Cervantes/British Council.
- Enever, J. (Ed.) (2011b). *ELLiE. Early Language Learning in Europe*. London UK: British Council.
- Enever, J. (2012). Current policy issues in early foreign language learning. *CEPS Journal*, 2(3), 9-26.
- Ethnologue. (n.d.-a). Netherlands: languages. Retrieved September 17, 2019, from <https://www.ethnologue.com/country/NL/languages>
- Ethnologue. (n.d.-b). Ireland: languages. Retrieved September 17, 2019, from <https://www.ethnologue.com/country/IE/languages>

- Gool, C. V. (2006). Engels in het basisonderwijs: a matter of concern? *Levende Talen Magazine*, 93(4), 15-18.
- Government of Ireland (1999). *Primary School Curriculum introduction*. Retrieved 15 June 2018, from https://www.curriculumonline.ie/getmedia/c4a88a62-7818-4bb2-bb18-4c4ad37bc255/PSEC_Introduction-to-Primary-Curriculum_Eng.pdf
- Government of Ireland (2019). *Primary Language Curriculum introduction*. Retrieved 17 September 2019, from https://curriculumonline.ie/getmedia/2a6e5f79-6f29-4d68-b850-379510805656/PLC-Document_English.pdf
- Government of Ireland. (1937). Irish Statute Book. Retrieved 17 September 2019, from <http://www.irishstatutebook.ie/eli/cons/en>
- Government of the Netherlands. (n.d.-a). Primary education. Retrieved 3 October 2019, from <https://www.government.nl/topics/primary-education>
- Government of the Netherlands. (n.d.-b). Nederlandse taal in de Grondwet. Retrieved 9 October 2019, from https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/viivckl8ibxx/nederlandse_taal_in_de_grondwet
- Government of the Netherlands. (n.d.-c). Welke erkende talen heeft Nederland? Retrieved 8 December 2018, from <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/erkende-talen/vraag-en-antwoord/erkende-talen-nederland>
- Herder, A., & De Bot, K. (2005). Vroeg vreemdetalenonderwijs in internationaal perspectief. *Een literatuurstudie. Groningen: Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie. Rijksuniversiteit Groningen*.
- Holdinga, L. (2007). *Van Engels in het basisonderwijs naar Engels in het voortgezet onderwijs. Een onderzoek naar mogelijke verbetering van de aansluiting* (Master's thesis).
- Hornberger, N. H. (2006). Frameworks and Models in Language Policy and Planning. In T. Ricento (Ed), *An introduction to language policy: Theory and method* (pp. 24-41). Malden, MA: Blackwell.
- Hult, F. M. (2018). Foreign language education policy on the horizon. *Foreign Language Annals*, 51(1), 35-45.
- Johnstone, R. (2009) An early start: What are the key conditions for generalised success? In J. Enever, J. Moon & U. Raman (Eds.), *Young Learner English Language Policy and Implementation: International Perspectives* (pp. 31-42). Reading, UK: Garnet Education.
- KBA Nijmegen. (2017). Zicht op vroeg vreemdetalenonderwijs. Retrieved 16 June 2018, from

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs/documenten/rapporten/2017/12/01/zicht-op-vroeg-vreemdetalenonderwijs>

- Menken, K., & García, O. (2016) Language Policy in Classrooms and Schools. In: McCarty T., May S. (eds) *Language Policy and Political Issues in Education. Encyclopedia of Language and Education* (3rd ed.). Springer, Cham.
- Nikolov, M., & Djigunović, J. M. (2011). All shades of every color: An overview of early teaching and learning of foreign languages. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 95-119.
- Nuffic. (n.d.-a). Vroeg vreemdetalenonderwijs invoeren en uitwerken. Retrieved 12 November 2019, from <https://www.nuffic.nl/onderwerpen/vroeg-vreemdetalenonderwijs-invoeren-en-uitwerken/>
- Nuffic. (n.d.-b). Vroeg vreemdetalenonderwijs (vvto). Retrieved 27 August 2018, from <https://www.nuffic.nl/onderwerpen/vroeg-vreemdetalenonderwijs-vvto/>
- Nuffic. (n.d.-c). Who are we? Retrieved 12 November 2019, from <https://www.nuffic.nl/en/subjects/who-are-we/>
- Ó Laoire, M. (2008). The Language Planning Situation In Ireland. In R. B. Kaplan & R. B. Baldauf Jr. (Eds.) *Language planning and policy in Europe: Vol 3: The Baltic States, Ireland and Italy*. (pp. 193-255) Bristol: Multilingual Matters.
- Oostdam, R., & Toorenburg, H. V. (2002). 'Leuk is not enough. 'Het vraagstuk van de positionering van Engels in het basisonderwijs en de aansluiting met het voortgezet onderwijs. *Levende Talen Tijdschrift*, 3(4), 3-18.
- Paulston, C.B. & Heidemann, K. (2006). Language Policies and the Education of Linguistic Minorities. In T. Ricento (Ed), *An introduction to language policy: Theory and method* (pp. 292-310). Malden, MA: Blackwell.
- Ricento, T. (2006). Language Policy: Theory and Practice – An introduction. In T. Ricento (Ed), *An introduction to language policy: Theory and method* (pp. 10-23). Malden, MA: Blackwell.
- Ricento, T. K., & Hornberger, N. H. (1996). Unpeeling the onion: Language planning and policy and the ELT professional. *Tesol Quarterly*, 30(3), 401-427.
- Riemersma, A. M. J., Bieleman, M., Jonkman, R. J., & Tjepkema, E. (2012). *Gelijkwaardigheid en continuïteit van meertalig onderwijs in Europees perspectief*. Fryske Akademy.
- Sallabank, J. (2012). Diversity and language policy for endangered languages. In B. Spolsky (Ed.), *'Cambridge handbook of language policy* (pp. 100-123). New York: Cambridge University Press.
- Spolsky, B. (2004a). *Language policy*. New York: Cambridge University Press.

- Spolsky, B. (2004b). *Language policy failures, why won't they listen?*. Essen: LAUD.
- Spolsky, B. (2009). *Language management*. New York: Cambridge University Press.
- Spolsky, B. (2012). *Cambridge handbook of language policy*. New York: Cambridge University Press.
- Thijs, A. M., Trimbos, B., Tuin, D., Bodde, M., & De Graaff, R. (2011). *Engels in het basisonderwijs*. Enschede: SLO.
- Unsworth, S., Persson, L., Prins, T., & De Bot, K. (2014). An investigation of factors affecting early foreign language learning in the Netherlands. *Applied Linguistics*, 36(5), 527-548.
- Wright, S. (2012). Language policy, the nation and nationalism. In B. Spolsky (Ed.), *Cambridge handbook of language policy* (pp. 59-78). New York: Cambridge University Press.

APPENDIX A: INTERVIEW QUESTIONS

---

1. How many hours a week do you spend/ are spent on teaching Irish?
2. Who decides the number of hours that you spend/ are spent on teaching Irish?
3. Who decides the content of these classes?
4. How much influence do you as a teacher/ principal have on the content and organisation of the classes?
5. Are you aware of the existence of any government policies relating to Irish education?

If yes, what do they say about how the teaching of Irish should be handled?

6. Do you think that there should be more/ less government influence?

Why (not)?

7. What is your opinion on governments creating regulations for the content of second language classes?

Why?

8. What is the communication between the government and teachers / principals like?
9. What could be improved in relation to government policies regarding the teaching of Irish?
10. What are the good points in relation to government policies regarding the teaching of Irish?
11. Have you worked at other schools?

If yes: How does the organisation of the classes differ?

How much variation/ space for variation is there between schools?

APPENDIX B: IRISH TRANSCRIPTIONS

T1

R *My first question would be how many hours a week do you spend on teaching Irish?*

T1 Probably two and a half.

R *two and a half*

T1 Yeah

R *And who decides that number?*

T1 The department of education. I don't know the exact official amount, I'd say they probably recommend maybe for like our infants probably 45 minutes a day, but I probably do half an hour.

R *And uhm who decides the content of the lessons?*

T1 Well, obviously we follow the curriculum from the department of education and then there is themes and it's up to us, well not up to us, we do it as a whole school, planning like what theme we're gonna do every month. And we follow a program called *Bua na Cainte* which is based on the Irish language curriculum from the department of education.

R *And how much influence do you as a teacher have on what you teach in your lessons and how you teach it?*

T1 Well the *Bua na Cainte* is very prescriptive so if you want to follow that you can, even if you had very little Irish you could go in and follow it and do an okay job, which is great in some ways. It depends kinda how much independence you want as a teacher. I'd say with the younger kids I'd stick a lot to the *Bua na Cainte* and with the older kids you kinda have more free rein to do your own thing, depending on how much they can do like reading and writing wise. 'Cause with the little kids all we're doing is oral language all the time. So, we don't do any like reading and writing, maybe drawing pictures, that'll be it. So, you could have more influence, but the program that we use is pretty good so I'm happy to stick with it.

R *Okay, so it kinda depends on what you want yourself, you can stick with it, but if you really want you could sorta make it your own.*

T1 Yeah, but at the same time we obviously have written in our plans what we're meant to be doing and what we send to our principal, so you know it's kinda easiest just if you follow the program. Kind of get complete your learning objectives as well, so it's great if you have a program. And the curriculum as well, if you only had the curriculum books, there is a lot in that as well. So, they're quite helpful, you're not just left to your own devices.

R *Well that's great. We were discussing in class how good it is to have a set curriculum. There are very divided opinions on whether or not that's good.*

T1 Yeah. So, I think for the infants, 'cause there's set skills, that the kinda have to know ... They have to know the basics. So, for all infants it's great to have such a kinda content full curriculum. But then the curriculum is great as well if you're not confident in this, 'cause especially like I know a lot of people here like who are not confident in teaching so it's great to have that book that basically tells you 'do this, then do this, then do this'

- R *That's nice*
- T1 It is nice. You know.
- R *So you are of course aware of the existence of the policies*
- T1 Yeah
- R *Do you think there should be more or less influence of the government, or is it good like this?*
- T1 Primary school level, like I'm quite happy with the influence, but there's obviously something wrong, because most people leave secondary school in Ireland with a really low standard of Irish. Despite the fact that we do have like a curriculum there, but I think like say I don't know how English is taught like in the Netherlands or in like the Scandinavian countries, but you guys all have amazing English. But obviously there's like the influence of like the TV and music and stuff there, that like kids don't come home here and watch like the Irish language channel. Well, the very odd one does. But I think like they don't need to have more influence in what they're writing down in the books, but there has to be sort of a shift in the outlook, because it doesn't really equate that like we've got like this very prescriptive curriculum, but then people can't really speak the language though.
- R *Okay, so what's your opinion in general on governments creating policies for teaching second languages?*
- T1 Well, I suppose second language Irish is very different to second language English, because the reason that we do have language policies and language curriculums for Irish is because it's compulsory for every person in Ireland to learn it. It's not compulsory for everyone in Holland to learn English or to learn Spanish. So, we kinda have to have a policy where I suppose in other countries like learning English is kind of a private industry, could be a private industry, for like Spain, France, the Netherlands, wherever. Like you kinda have a really good motivation to learn English so you'll go to a school and pay, like a language school. Whereas here well everyone has to learn Irish.
- R *Well you have to learn English. It is mandatory in schools.*
- T1 Oh alright okay. Well I suppose if the government wants something to be... if they want people to be speaking Irish, they need to have a policy or else no one's gonna do it.
- R *What's the communication like between the government and teachers? So how accessible is it for you?*
- T1 What do you mean?
- R *So, the government provides the policies, how much of that do you hear about? Or how much access do you have to it?*
- T1 Well like obviously in school we get the curriculum. So, there is a curriculum written in 1999, which basically you get a curriculum book and then again when was the new one, there's been a new language curriculum in 2016 for English and Irish, so it depends really from school to school, 'cause I've worked in loads of different schools and in our school like we're basically told like this is what you teach every month and this is how you teach it. We do everything as a whole school, each year group plans together. Whereas in other schools like no one really asks for your plans, so use your curriculum book if you want or you don't basically. Every teacher basically has their

Irish curriculum, you can use that as a key, so obviously here we all stick to our plans, whereas in other schools you have more freedom. Not even freedom. I like the way we do it here, because you just you know everything you need is there, you don't have to make up your own plans or anything really, unless you want to. So, I like that, but other people would prefer more freedom.

R What do you think could be improved in the government policies here regarding teaching Irish?

T1 See I suppose the only way really to learn a language properly is through immersion and you can't do that. Like, we can have the best books and curriculums and resources in the world but like for half an hour a day those kids are getting that, but unless they're going home watching TV and listening to the radio, it's not gonna work. You can't tell people what to watch on television, so there has to be a motivation there. I'd be like fluent in Irish, but the only reason is every like, when I was in school, every summer I went to the Gaeltacht for three weeks. Then I studied at school and I went back and worked in the Gaeltacht. In college I studied there for my degree as well. So, I kinda have the interest and the motivation, but unless you're really exposed to it, the government can only do so much as well. Like I said, you can't make people speak a language.

R Okay, then what are the good points in relation to government policies on teaching Irish?

T1 The curriculum is very prescriptive, like I mean it's all there in the book. It tells you exactly what to do and how to teach, what they want you to teach, what they want the children to know by the end of the year. It obviously, like, covers reading, writing, oral language. They kinda cover like the cultural side of things as well. There'll be like a strand in our key curriculum, like one of the strands would be like folk dancing and like the music side of it as well. So, they do the cultural side of it as well, which is nice if you're not into language, it's still nice to know a song or dance at the end of school. And like there is lots of incentives out there to learn Irish and you can get into a course in university with less points if you did Irish and stuff.

R The next question would be: have you worked in other schools, but you've of course already answered that. Well you sort of already talked about this, how the organization differs.

T1 I suppose in most schools it comes from the principal. In our school the principal likes everything to be very well planned and written down. Whereas in other schools, the principal can kinda leave you off. But like I know if we got an inspection now from the department of education, we'd do great, because we have like everything done properly down to a T. Whereas in other schools, they don't write plans, or the principal doesn't ask for them.

T2

R My first question would be how many hours a week do you spend on teaching Irish?

T2 Teaching Irish would be half an hour per day, so about 2.5 hours per week.

R Okay. And it's fairly consistent all the time?

T2 I try to be as consistent as possible yeah. And follow kinda the same structure in the lessons and that, but yeah, I try to be as consistent as possible.

R And who decides the number of hours that you have to spend teaching Irish?

T2 We are given the number of minutes spend teaching each subject a week, so time allocated each week to each subject.

- R *Who gives that?*
- T2 The department of education.
- R *And I relation to the content, who decides what is taught?*
- T2 We have a curriculum and that has recently been changed. So, at the moment we're trying to figure out ourselves how it's going to impact on how we used to teach Irish. But at the moment we're using a scheme called *Bua na Cainte*, which is obviously based on the Irish curriculum. But now the Irish curriculum has become aligned with the English curriculum, so we're trying to at the moment adjust and see how we can incorporate the new Irish curriculum.
- R *And how much influence do you as a teacher have on the content and the organization of the lessons?*
- T2 We have a lot of influence. At the end of the day, the kinda the content is based on the new Irish curriculum. It's the kind of they give us what we need, what they need to acquire, but they don't actually tell us specifics. So, what kind of language experiences they have to have through Irish, but not necessarily that this is the vocabulary they need to have learned. So, in that kind of sense we have a lot of scope.
- R *So that gives you a lot of freedom ...*
- T2 what topics and different things like that.
- R *And how about the organization of the lessons?*
- T2 As I said, we're kinda using a scheme, so in that scheme they have set topics and they have set lessons, so it's divided up into themes and lessons. So, I suppose that was a school choice to use that program which is then based on the curriculum.
- R *So you are of course aware of the existence of the government policies ...*
- T2 Yeah
- R *Do you think there should be more or less influence of the government, or is it good like this?*
- T2 I think it keeps everybody on a level playing field. I think there just needs to be a kind of consistency within schools and to know at each level what should be taught or what the children should know and obviously then the varying levels within that. And obviously that depends on the area of the school, and the children that attend the school. But I do think, especially for teachers, you do need guidelines as to what you should, because it's so broad and you could be teaching them any number of things. And I just think it keeps everybody kinda focused on and directed towards a certain aspect of the language or the curriculum.
- R *So the influence makes sure that mostly the students are in the same playing field there, so some of them don't have advantages other ones wouldn't have?*
- T2 Obviously if it wasn't a requirement that all schools teach Irish, then some pupils might be sent to different schools or there'll be like well if this school is in my locality, but why can't I go to this one. There'll start to be a hierarchy of schools. There already is to some extent, but I think it does keep them as levelled as possible.
- R *So the government influence now is a good level?*

- T2 Yeah. As I said, you are given enough information to work from there.
- R *But it does allow for enough freedom to sort of make it your own?*
- T2 Yeah. Now, I do feel they're giving is nearly too much stuff to get done and get covered, but it's good to get that input as well, so you know you're on the right track.
- R *Uhm okay, so what's your opinion in general on governments creating policies for teaching second languages?*
- T2 I suppose it depends who in the government in coming up with these policies.
- R *Say the department of education ...*
- T2 Just, sometimes I don't think they can be very realistic. And I would like to think that people who are coming up with these policies have been in a classroom recently, because I know the classrooms today are totally different from the classrooms I went to school in. So, I do think that sometimes they can overburden teachers with nearly too much. Sorry what was the question again?
- R *The question was what's your opinion in general on governments creating policies for teaching second languages?*
- T2 I suppose I wouldn't have any problems with it.
- R *But then it would be better if they have some experience in how it actually works?*
- T2 Yeah, and like go into schools and see how Irish is being taught and maybe look at good practice. I don't know if they so already before they do up policies, but sometimes they can over burden teachers.
- R *What's the communication like between the government and teachers like? So how easy is it for you to get information from the government or how up to date do they keep you with changes?*
- T2 I don't know. To be honest. Like I would never say, oh I'm just gonna contact the government, do you know what I mean? I wouldn't think that it would be that easy. I wouldn't think that it would be like open lines of communication between the two. I think it would be more to senior management of the school, that they would be in contact obviously with the principal, but rather than with the teachers and that. I wouldn't see the lines of communication; they wouldn't be like looking to us for like feedback or anything like that. And if they were it would be from principals, they would be looking for feedback from.
- R *What do you think could be improved in the government policies here regarding teaching Irish?*
- T2 I'm not sure as to exactly what like I personally the programs quite good and I'm kind of over relying on the fact that they're based on the curriculum, because sometimes I find aspects of the curriculum quite hard to kinda make sense of and that it's very broad, especially the new curriculum is quite broad. So, in order to focus that more it's great to have the programs which are obviously then based form that. I suppose the fact that it's so broad makes it accessible to all schools, which is the main aim. But any improvements, not that I can think of.
- R *Okay, then what are the good points in relation to government policies on teaching Irish?*

T2 I suppose the fact that they are so broad and that, as I said, like all different schools in all different localities can access no matter what they're student body might be like, or the ability of the students within the school. But they can all access it. It's not only that, the kids, no matter what their ability levels are it can always be adapted to their level and you know they can pick themes that are relevant to them.

R *So it really allows for variation ...*

T2 For interpretation yeah.

R *Have you worked at other schools before this?*

T2 yes

R *And do you think that there's a difference in the organization?*

T2 Not in the schools that I have thought in personally. I'm sure there are especially in terms of like special schools or schools in really disadvantaged areas and that, I'm sure that there are differences, but I suppose there actually a slight difference in that this is actually a junior school, or an infant school. So, obviously the level of Irish throughout the school will be quite at a basic level. Whereas, I have thought in a vertical school, which goes right up to 6th class so you might hear more complicated phrases and vocabulary and that that up in the order of senior classes.

R *How much variation do you think is allowed between schools?*

T2 I'd say, I don't think there would be as long as schools can show that they are following the curriculum I don't see that there would be curtailments, or like there wouldn't be holding it against any school for the way that they're interpreting the curriculum as long as they're covering. That's all an inspector could ask for, and they have good practice. So, I don't see that they could.

T3

R *My first question would be how many hours a week do you spend on teaching Irish?*

T3 Every school in Ireland will be following the primary school curriculum. We're supposed to do the same amount of Irish a day. You're designated 30 minutes per day. So, it's a requirement. We do 2.5 hours per week. Whether everyone does that or not, I don't know, but that's what we're obliged to do.

R *So you said it's a legal requirement, so it's decided by whom?*

T3 The department of education.

R *And who decides the content of the classes?*

T3 Again, it's the department of education. So, we are given a curriculum and we follow that curriculum. And how we teach it would be up to us. Like, for example, like we have *Bua na Cainte* at the moment. We're doing *Bua na Cainte* and our topic at the moment is *caitheamh aimsire* which means hobbies. So, there's a lesson for each and then you can decide how you teach that. If you want to do lots of oral language, because I have the junior infants, which are the youngest, so I do lots of oral language and getting them up and down and they wouldn't be doing any reading or writing. They love the sounds and doing all the actions.

I don't know if you're going to ask me this later, but I find that the younger kids love the Irish and then as they get older, they stop loving it as much, it's a pity.

R *So you said that you decide how you teach it, but to what degree do you have influence on what and how you teach?*

T3 Some teachers just press the lesson and press play, because it's all interactive. What I find with that is that they just switch of. So, what I try to do is like press play and then press pause and play a little game where we have them come up and using the pen to point, like involve them as much as you can, but the content would be the same. Once by the end of the topic they know the key words and they know the sounds and it's up to you how you teach it. We have five junior infants here and we'd all be teaching the exact same.

R *So you are of course aware of the existence of the government policies ...*

T3 Of definitely yeah, and to be honest there's so much guidelines online if you go into Irish and the department of education. We have no excuse. We have brilliant resources. Like I even have that Irish wall over there, and I put up all the pictures linked with the topic and they're all available online. All you have to do is print them and laminate them.

R *Do you think there should be more or less influence of the government, or is it good like this?*

T3 I think it's good, because I have a love for Irish and I went to the Gaeltacht for seven years when I was a teenager. So, you spend a few weeks somewhere that's emerged in Irish and you just speak Irish fluently. So, because of that I have a love of Irish. I'd be happy to wing it if I could, but for teachers who aren't that confident for teaching Irish, it's all there. There's no excuse. The ... tells you exactly the vocabulary, what the class should be learning, the objectives, the sounds. I like the influence, because I think then we all have a curriculum to go from.

R *Uhm okay, so do you think in general it's a good idea for governments to create policies for teaching second languages?*

T3 Yeah, I do. Now, in saying that I think that as the children get older, it becomes very boring for the children. They don't have that love of it. I know like if you're learning French, you could go on a family holiday to France and you can see 'ooh this is why I'm learning French, so I can now communicate with everyone', but unfortunately there's only such small parts of Ireland that still speak Irish. I'm always saying to the children we're the only country in the world who learns this language. I want them to understand like be proud of Irish. At this age they love it, but I've taught 10-11-year-olds and they're all like 'oh Irish'. The passion comes from the teacher, they feel it then as well.

I do think it's good to have regulations and otherwise I think some teachers would bother teaching it.

R *What's the communication like between the government and teachers like? So how easy is it for you to get information from the government or how up to date do they keep you with changes?*

T3 Well, you see, I wouldn't be involved, like I wouldn't be a seniority here. So, I wouldn't have much direct, I'd kinda be fed more from my seniors. I wouldn't have much direct communication myself. I've never heard anyone complain about it, but to be honest I wouldn't know enough. All I know is that it's very accessible for us. You go online there's resources, there's a website called *seomraranga.ie* which means classroom in Irish. And there's countless numbers of resources just

free to print out. And it's great that that's there, but I wouldn't know how much communication there is between the schools and the government

R What do you think could be improved in the government policies here regarding teaching Irish?

T3 Yeah, I think there needs to be more emphasis on oral language. I know my children absolutely love it, because we do so much oral language in Irish, but then as they get older the emphasis becomes onto writing and reading. But my whole idea is that there's no point in them being able to write and read if they can't actually have a conversation. And for me going to the ... is what improved my speaking. So, I think that it maybe should be compulsory to do a week in the Gaeltacht, just a week of just nothing but Irish. And I remember when I first went, I was so quiet, because I didn't have a word. You think you don't have a word, but that's just the fear. And then by the end of it, because you've had to speak you pick it up so quick. So, I do think there should be an influence and more and more and more every year of oral language.

R Okay, then what are the good points in relation to government policies on teaching Irish?

T3 Because we have a curriculum that we can just go to and get the content, I know for me, because there's five of us in each year, you can plan together, we all are given the same content, we all can bang ideas of each other. Not like of you go, do your own thing, you're given a lot of information on how to teach it. So, for me that's definitely a pro.

R Have you worked at other schools before this?

T3 Yes, I have, I've worked in a variety of schools.

R And do you think that there's a difference in the organization?

T3 Yeah, I feel like our school is unbelievably organised. It's like a tight run ship here, everything runs like clockwork. In my opinion everyone would be doing their Irish at the time they're supposed to be doing. But I've been in schools that have been a lot more laid back. I don't want to generalise, but I remember at one school I heard one of the guys going 'Ah I do 5 minutes of Irish, it'll be grand', because he didn't like Irish. And I just thought that's so unfair on the children. Whereas here, we all know it's expected of us to do it. And I think everybody does it. Yeah so definitely other schools have been more laidback a bit.

R Okay so being a bit stricter is beneficial?

T3 I think so, because if you don't have a love of it it's not fair on the children. You still need to teach it, no matter what.

T4

R My first question would be how many hours a week do you spend on teaching Irish?

T4 It usually works out to about 45 minutes to an hour a day. So, they wouldn't get the full 5 hours, but they'll usually get about 4.5 hours. Now there are prescribed times on the curriculum about how much time you're supposed to spend on it. I'm not sure what exactly that is.

R The guideline is 3.5 hours

T4 Yeah, I spend a bit more, but that's completely my own bias, 'cause I'm really interested in the language

- R *And who decides the number of hours and how much influence do you have on that?*
- T4 The great thing about primary teaching is once I come in my own door, I close it behind me. And once I have the paperwork done and once I'm meeting the basic requirements, then it's up to me how I go about doing it. Irish being one of the core subjects, I would give it as much time as I give to Maths and to English. So, that's completely up to me. There are other teachers who would very much struggle to get to 3.5 hours.
- R *And who decides the content of the lessons?*
- T4 So, we are guided by the curriculum. And we have to follow the guidelines of the curriculum, but in terms of how we do that, it's between myself and the other 3rd class teacher. So, the school prescribes a certain textbook. But we don't like that textbook, so we use a mix of loads of others. So, you have the freedom within your own classroom.
- R *So, you have the freedom, but if you don't feel comfortable you can use the textbook?*
- T4 Yes, and many teachers would, because so many teachers don't have the confidence in their own level of Irish. So, they follow the book quite rigidly.
- T4 The problem with Irish is that not everybody has the interest in it that I have and certainly not everybody appreciates the language as a fundamental aspect of our culture and they also don't appreciate the skills it develops in learning that second language. You may walk out the door and never speak Irish again after your leaving Certs, but you've developed a certain set of skills. But, for those who don't appreciate that it is somewhat of a chore to teach it. And then there is the problem of motivating the children. Because the children know themselves that they're not gonna be using it outside of school.
- T4 Now lest you think that I have reached a holy grail in teaching, the time spent in Irish does mean that I do neglect other things. I love Irish, but there are certain areas that I don't put the effort into.
- R *So, you are of course aware of the existence of the policies. But do you think there should be more or less influence of the government, or is it good like this?*
- T4 Well not at the moment, 'cause we're in the middle of implementing a brand-new curriculum. So, if the national curriculum people were to come in on us anymore, it would only promote a negative attitude towards the language. Leave us be now while we're trying to implement the new curriculum. And they try to assist us as much as they can, and they get people out to talk to us and we get of training in the new curriculum. So, there's a lot to be done, there are changes to be made but I think as far as funding and making the effort the government is acquitting itself quite well. At the end of the day it comes down to the attitude of the teachers.
- R *So what's your opinion in general on governments creating policies for teaching second languages?*
- T4 I mean I consider it a complete necessity. But it's not some clueless politician deciding what Irish we need to learn, it's an expert in the field. And that work is delegated to them and I am all in favour of experts creating the curriculum and providing the guideline of what the children need to know. Because, teachers can't decide that.

- R *What's the communication like between the government and teachers like? So how easy is it for you to get information from the government or how up to date do they keep you with changes?*
- T4 I my opinion when they are implementing new programs, they seek a lot of teacher feedback. In terms of the new curriculum, there has been a lot of engagement with teachers. And the opportunities to engage with the planning bodies were certainly available, only very few people bothered. So, I think that they do make the effort to seek out the opinions of teachers and I assume a certain few respond. And that they will take that aboard. However, it's been my experience that teachers don't like change. So, if you do decide that language curriculum needs to be completely changed, they're only going to complain about it anyway. If there is not as much engagement with teachers as there should be, I kinda get why.
- R *What do you think could be improved in the government policies here regarding teaching Irish?*
- T4 I would have a far narrower set of outcomes and expectations of children. You don't want a situation where it's rote learning. And we encourage their own creativity and creating their own sentences. And I certainly do that. I think that the expectations are just so wide that they are impractical in an English-speaking school. So, if they were narrowed somewhat and children were expected to know this set of words. You'd very much have the guideline of what they're expected to know.
- R *So you would have to narrow it down, so it sticks better...*
- T4 Yes, so it sticks better and it's easier to assess. And whilst I would support compulsory Irish through primary school and the beginning secondary school, I think that the day is coming where it being compulsory would have to be looked at in the hiring levels. From my own point of view, I would say that the outcomes would have to be narrower and certainly more measurable.
- R *Okay, then what are the good points in relation to government policies on teaching Irish?*
- T4 The good points in relation to government policies on teaching Irish is that it's the government that's keeping the language alive and the language will never die for as long as children are learning it in school and as long as the government supports it as actively as it does. I think that the government put a lot of money into the language and I think the Government is doing its best in the difficult reality which is that children will not use that language the minute they go home. And I think there's no shortage of resources, like anything you need in order to teach Irish. It's available in some place.
- R *Have you worked at other schools before this?*
- T4 Yeah loads.
- R *And do you think that there's a difference in the organization?*
- T4 I've taught in 3 or 4 *gaelscoileanna* [Irish medium schools] and obviously you're speaking Irish there all day every day. So that's a completely different set-up. Some schools consider it to be more important than others. So, I would have found in other schools that children have a very strong grasp of the Irish language and you would have teachers that are very motivated and dedicated and the school would very much pride itself on its reputation for producing children that have good Irish. Whereas, they knew about other schools who don't place quite the same emphasis and children wouldn't have quite as high a standard of Irish. So, you would definitely see the difference in emphasis. Also, as well, you'd see a difference, you might have one or two

teachers who are really committed to promoting the language. And they can make all the difference in the school. So, it's more the interest and the emphasis that teacher and staff place on it, rather than different organizational strategies, because we are all teaching one curriculum.

P1

R *How many hours a week are spent on teaching Irish?*

P1 We have our timetable there, so let's see. Our Irish slot is half an hour every day.

R *Who decides the number of hours that you spend on teaching Irish?*

P1 The department.

R *Of education?*

P1 Yeah, so there's guidelines and the curriculum.

R *Who decides the content of these classes?*

P1 Well again we're guided by the curriculum set out by the department of education. So, our learning objectives are laid out there in the language curriculum.

R *How much influence do you as a principal have on the content of the classes?*

P1 Very little really. There's flexibility there for the professionals and the teachers, you know to negotiate that curriculum themselves.

R *So you leave it up to the teachers?*

P1 Yes, the teachers. There's less content objectives in the new curriculum than there were in the old one, two or three less. I don't think that's done to allow that flexibility, but I just pass that on to the teachers so that they can follow the interests of the children that they have in their care.

R *You are of course aware of the existence of any government policies relating to Irish education. Do you think that there should be more/less government influence?*

P1 I suppose the recent curriculum, I found it sort of strangulating. In that seconds and minutes were directed, so you feel it has to be done that way so, it doesn't lead to flexibility on the ground here then.

R *So it's a bit too constricting?*

P1 Yeah

R *What is your opinion in general on governments creating regulations for the content of second language classes?*

P1 I think that they can be supportive. I think that they can have a supportive role to play, you know with the policies that they implement obviously they have the time and the money to do the research. Current up-to-date research influences the policies that they deliver to us.

R *What is the communication between the government and principals like?*

P1 It's very efficient on their part. They issue edicts and policies and they're delivered electronically to us. So, it's a one-way communication system.

R *So you are kept up to date, but you do not have the opportunity to give feedback or anything.*

P1 Yeah

R *What could be improved in relation to government policies regarding the teaching of Irish?*

P1 Well I'm sure there's various stages of consultation before they issue their policies, but I don't feel a part of that. So, you feel as if they've just been implementing from above. They could broaden the way they communicate with us. If you're more involved, you have more ownership of it, and you follow through better.

R *What are the good points in relation to government policies regarding the teaching of Irish?*

P1 In that ten-year plan that they have for the teaching of Irish, when I read down through it, it was ... it seems to be all little bits and I don't know how effective their influence will be. The initial teacher education: they go in for four weeks instead of two weeks. It all seems very like they're sort of ticking boxes. And for us the new language curriculum is very helpful I think it's tied in with how children learn. I think that's probably the most positive thing. That's how we teach most subjects and if Irish is taught the same way that would be beneficial.

R *Have you worked at other schools?*

P1 I have

R *Was there a different organisation there in how the classes were constructed?*

P1 Not really.

R *How much variation/ space for variation is there between schools?*

P1 In teaching Irish yeah. In some schools they'll only keep you working from the curriculum book. Here we have our school plan as well and we have a program from one of the educational publishers that we use as well.

P2

R *How many hours a week are spent on teaching Irish?*

P2 We try to do as much informal, when I go into classrooms, I always address the teacher *as Gaeilge* [in Irish] and I address the children *as Gaeilge*. So, lots of informal Irish at assembly in the morning. So, whenever I get the opportunity. I can't remember formally what we have to do, but it's about an hour a day, I think.

R *Who decides the number of hours that you spend on teaching Irish?*

P2 Department of education.

R *How much influence do you have on that?*

P2 I don't, other than to encourage the speaking of it.

R *Who decides the content of these classes?*

P2 The department of education, but now we're supposed to be looking at outcomes. And that a whole shift for everybody, to move away from the content and move into where the child is at. But we have some great resources, the *Bua na Cainte*, which is more interactive. So, we have

every opportunity to get it to work better, but teachers have to move away from content and begin to look at the learners and we're not there yet.

R *You are of course aware of the existence of any government policies relating to Irish education. Do you think that there should be more/ less government influence?*

P2 There should be more support in terms of teacher training, particularly now we have the opportunity to get it right. They're bringing in the two languages together, but everybody is so focused on English and the shift from content to outcomes that trying to do it in English and Irish is an awful lot of work.

R *What is your opinion in general on governments creating regulations for the content of second language classes?*

P2 I think going forward it'll be much better, but until we bed down this move away from content and lessons to bringing on the learner and establishing where the learner is and introducing new ways of doing things. Astor *as Gaeilge*, the Astor program with the little ones, if that was *as Gaeilge*. Or the two together, you do a little bit of both and teachers would introduce the vocabulary together. That would be a great success. And if in second class and first class they had that vocabulary worked up and less about your book and more about what vocabulary should the child have and how do we give it to them and how do we structure sentences.

R *What is the communication between the government and principals like?*

P2 through circulars. So, if the department wants anything done, they send out a circular. That's a letter that describes it all. And then they usually offer some kind of support through what we call PDST. But again, you have to go there in the evening or at night and it's very hard for teachers to do that, with young families. They don't close down the schools, well they might. For the Primary Language curriculum now, they've asked the principals to do that for the day. It's kinda tough, 'cause it's all layered on top of what we're already doing. So, we're kinda dabbling in it, but not getting into it properly. So, we get our circular, we're told to close down the schools, do this this and this, and that's supposed to make it work.

R *What could be improved in relation to government policies regarding the teaching of Irish?*

P2 Probably coming out to the schools and getting in there with teachers when teachers are in their classrooms doing something very tangible on the ground. That's what I think would work really really well. Just chatting with teachers, putting things in place, giving a pool of ideas.

R *What are the good points in relation to government policies regarding the teaching of Irish?*

P2 I think this primary Language curriculum they've got it right, the direction is right. But it's just going to take several years for it to go through the English into the Irish and for connections to be made. And if we could make that shift, if teachers could make that shift. Smaller classes would really help, 30 in each class trying to work out where everyone is at and give everyone the best advantage is very difficult. Resources are excellent. On sight meeting and cluster meeting would be brilliant. I think they're going in the right direction. We've got so much to do, and then they're telling us to do it *as Gaeilge*. It doesn't quite work out like that.

R *Have you worked at other schools?*

P2 Yes

R *Was there a different organisation there in how the classes were constructed?*

P2 No, all the same. Exactly the same.

APPENDIX C: DUTCH TRANSCRIPTIONS

T5

R Hoeveel uur per week besteed je aan het lesgeven van Engels?

T5 Twee en een half, drie uur. Zoiets denk ik.

R Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?

T5 Ik. Een aantal tijden liggen vast, zoals wanneer T8 bij mij in de klas komt. Dat is een half uur op de woensdag. En verder, ja het is misschien op twee uur. Ik denk dat het eerder rond twee uur is, want ik doe zelf nog dinsdag, woensdag toch altijd ook lezen en Engels en vrijdag ook lezen en ook nog Engels.

R Wie bepaalt de inhoud van de lessen?

T5 Nou, T8 en ik, eigenlijk allebei.

R Hoeveel invloed heb jij als leraar op de inhoud en organisatie van de lessen?

T5 Veel.

R Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?

T5 Nou, niet heel precies, maar ik weet dat er op de basisschool een aantal uren staat en dat wij erboven zijn, het gemiddelde van ons.

R Wat wordt er dan gezegd daarover?

T5 Nou, d'r wordt niet echt wat gezegd, maar ik denk dat iets van 1 uur is in de week in groep 6. En ik heb jarenlang in 8 gezeten daar is het iets meer, maar misschien is het ook wel minder. Wij zitten er wel altijd boven.

R [informatie gegeven over de huidige situatie]

R Vind je dat er meer overheidsinvloed moet zijn?

T5 Ja dat lijkt me wel.

R Waarom?

T5 Nou, ik schrik toch wel een beetje van.

R Hoezo?

T5 Nou, ik vind het weinig. Tweetalig onderwijs vind ik vrij zinvol omdat van kinderen van jongs af aan het gewoon makkelijker oppikken. Dat merk ik ook wel, die kinderen spreken vrij makkelijk Engels. Je moet ze natuurlijk nog wel corrigeren.

R Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetaalonderwijs?

T5 Op zich vind ik soms dat de overheid zich bemoeit met dingen waarvan ik denk ik vind dat betuttelend, maar dat is dit niet. Ik vind het toch wel zinvol dat kinderen daarin al wat mee krijgen. We hebben heir een tijd geleden ook Duits gedaan, omdat wij aan de grens liggen, en dat was eigenlijk ook wel heel zinvol. Er wordt ook wel heel veel in het Engels gedaan. Je merkt ook

wel heel veel op de universiteit en hogeschool, ja dat merk je gewoon dat is wel heel zinvol als daar al wat van meekrijgen.

R Wat kan er verbeterd worden met betrekking tot overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?

T5 Nou ik zou al wel dat de overheid vaststelt dat ze vanaf de basisschool al jonger moeten starten dat dat gewoon verplicht is.

R En wat zou het grote voordeel hiervan zijn?

T5 Nou, hoe jonger de kinderen zijn deste makkelijker ze een vreemde taal oppikken en dus dat ook later in hun voordele uitkomt.

R Wat zijn de sterke punten van de overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?

T5 Nou ja, jij zei ook al dat er niet echt een minimum is.

R Maar ook het gebrek aan voorschriften kan voordelen hebben.

T5 Dat vind ik niet.

R Dus ze moeten zich hier echt gewoon mee bezig houden?

T5 Ja want anders gebeurt het op sommige scholen misschien niet. Kijk als het vaak niet voorgeschreven is doet men het ook niet.

R Wordt er ook gecontroleerd op Engels bij de onderwijsinspectie?

T5 Ja, ook. Nou ja, wij zijn een *EarlyBird* school.

R Dus er wordt vanuit EarlyBird gecontroleerd?

T5 Ja

R En de algemene onderwijsinspectie?

T5 Dat weet ik eerlijk gezegd niet. Misschien controleren ze het niet, maar dan zullen ze wel zien dat het op ons lesrooster staat een paar keer per week.

R Hoe is de communicatie tussen de overheid en leraren?

T5 Ik denk dat dit meer een vraag is voor de directeur. Wij horen dit soort dingen wat van de overheid komt via de directeur, of je leest het zelf in het journaal of de krant.

R Heb je bij andere scholen gewerkt?

T5 Ja, vrij veel.

R Hoe verschilt de organisatie van de lessen?

T5 Ja nou ja ik sta hier nu al 22 jaar. Dat hele Engels is de laatste 20 jaar ook wel heel erg veranderd. Ik heb 6 jaar in het buitenland lesgegeven. In Engeland 1 jaar, daar werd Engels lesgegeven door een vakdocent. Ik heb in Zuid-Afrika, in Jemen en in Madrid lesgegeven en daar hadden wij ook een Engelse juf. In Afrika gaf ik zelf les, maar toen had ik groep 3, 4 en 5, eerlijk gezegd gaf ik toen geen Engels.

R *Zou een vakdocent in Nederland ook een goed idee zijn?*

T5 Nou ik vind het wel heel fijn.

R *Is het fijn om een native speaker ernaast te hebben?*

T5 Ja, ja, ik denk het wel. Ik vind het wel heel erg leuk. Zij kan natuurlijk veel meer dan ik. Wat fijn is aan T8, bijvoorbeeld met vakoverschrijdende lessen kan zij veel meer dan ik.

R *Hoeveel ruimte is er voor variatie/ verschillen tussen scholen?*

T5 Naja ik denk dat de overheid ons daarin niet zo veel voorschrijft.

T6

R *Hoeveel uur per week besteed je aan het lesgeven van Engels*

T6 Natuurlijk wisselt dat wel een beetje in het curriculum, je hebt altijd projecten die ertussen komen. Maar het streven is wel minimaal 2.5 uur per week. Omdat het ook natuurlijk een norm is voor een *EarlyBird* school. En waarvan 3 kwartier in ieder geval van een native speaker, T8. En daarnaast elke dag eigenlijk wel een kwartier en soms breid ik dat uit naar een half uur of drie kwartier. Dus ik denk echt wel 2.5 uur.

R *Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?*

T6 Het is natuurlijk vastgesteld neem ik aan door het management hier, maar ook omdat het een eis is om je *EarlyBird* visitatie te houden. Of in ieder geval met een *EarlyBird* visitatie komt dat er ook uit. Dus om ons predicaat daarin te houden moet je wel gewoon daaraan voldoen. Dus op basis van *EarlyBird* eisen zijn we dat na gaan leven denk ik.

R *Wie bepaalt de inhoud van de lessen?*

T6 Deels wij als team, omdat wij natuurlijk een bepaalde methode hebben gekozen en die wordt vaak als invulling gebruikt daarnaast wat ik persoonlijk heb is persoonlijk overleg met T8 ook. Omdat zij heel veel inzicht heeft in de materialen die er zijn en wat past bij de leerlingen. Ja en de directeur natuurlijk heeft daar ook wat in te zeggen. Ik stem heel veel af met T8 en daarnaast de lessen dat zij er niet bij is dan vul ik haar lessen aan, dan volg ik de methode of dan *energisers*, maar de invulling daarvan ben ik vrij in.

R *Dus in principe ben je vrij om te doen wat je wil daarbinnen?*

T6 Ja in principe wel, maar zelf kies ik er ook voor om even af te stemmen zodat je wel een goeie leerlijn behoudt.

R *Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?*

T6 Nou niet, ik zou dat wel moeten opzoeken om echt te kunnen benoemen. Maar ik denk wel, omdat je als *EarlyBird* school daar ook al aardig mee bezig bent, dat ik wel beetje een indicatie heb, bijvoorbeeld dus die 2.5 uur lesgeven en dat soort dingen waar je wel aan moet voldoen wat betreft de *EarlyBird* school. En een *EarlyBird* school is natuurlijk geen verplichting voor reguliere basisscholen die daar niet naar streven is het eigenlijk gewoon Engels in groep 7 en 8 en is eigenlijk de hoofdnoodzaak om meer gemotiveerd te maken voor het vak Engels dan dat het echt een hele leerlijn is die ze moeten volgen en daar kiest een school dan zelf voor. Naja,

omdat wij dan een *EarlyBird* school zijn zitten daar wel strengere regels aan, maar dat is niet de overheid.

R Heb je het idee dat de overheid wel voorschriften heeft over hoeveel uren er Engels gegeven moet worden?

T6 Ja, maar dat hebben ze voor elk vak en als je dat allemaal zou nastreven dan zou dat gewoon niet passen in het huidige onderwijs heb ik het idee.

R Wat wordt er dan gezegd daarover?

T6 Ik weet eerlijk gezegd niet of er een verplichting en tijd is. Ik denk wel minimaal een half uur ofzo, dan zal het al veel zijn.

R [informatie gegeven over de huidige situatie]

R Vind je dat er meer overheidsinvloed moet zijn?

T6 Nee, ik vind het wel prima zo. Ik denk dat het wel goed is om in deze tijd scholen daar ook zelf een verantwoordelijkheid in te geven en keuzes te geven. Aan de andere kant, je zou misschien wel kunnen zeggen dat Engels inmiddels zo'n belangrijk vak is geworden, omdat we natuurlijk meer met Engels te maken krijgen dan vroeger. Dus als je er zo naar kijkt, daar heb ik eigenlijk nog niet over nagedacht. Maar of het echt een eis moet worden, ik denk dat scholen daar zelf wel voor kiezen moet ik eerlijk zeggen, maar ik zou niet de overheid nog willen vragen om te zeggen van een minimaal aantal uur, ik zou scholen daar wel een beetje ruimte in geven, omdat er zo veel verschillende scholen zijn die ook andere prioriteiten hebben. En we merken, elk vak is belangrijk in principe, en we merken dat ons hoofd nu al een beetje volloopt met wat allemaal al moet. Dus ik blijf bij nee, ik denk dat de overheid het prima doet.

R Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetaalonderwijs?

T6 Ik denk, de overheid blijft wel een controlerende factor, dus ik vind dat zij wel wat te zeggen mogen hebben. En zij domineren ook het geld, dus ik denk dat het wel logisch is dat zij daar ook inspraak over willen hebben. Maar of het prettiger werkt, dat denk ik niet, want je zit wel natuurlijk zelf erin, in het vak, en de mensen die er vaak wat over zeggen die staan niet zelf voor de klas. Dus ik vind het logisch dat ze wat erover te zeggen hebben, maar of het makkelijker maakt voor ons als leerkracht dat denk ik persoonlijk niet.

R Heb je het idee dat de mensen die er wat over te zeggen hebben helemaal geen ervaring hebben met hoe het daadwerkelijk werkt op scholen?

T6 Mijn persoonlijke mening daarop is dat ik idd denk dat die mensen niet zelf ervaring hebben om in de huidige tijd te werken in een klas. En dat merkt je denk ik eigenlijk aan de eisen die zijn nog weer stellen, dan denk ik ja dat zou je niet doen als je voor de klas staat, want dan snap je dat dit gewoon niet gaat soms. En dan niet alleen Engels hoor. Bepaalde keuzes, dat snap ik vanuit de overheid gezien wel, maar vanuit het onderwijs. Daarom zijn ook al die opstanden, want het past niet heel erg lekker bij ons in het wereldje. Op basis daarvan zou ik ook zeggen ik denk niet dat het allemaal mensen zijn die er ook in werken.

R Wat kan er verbeterd worden met betrekking tot overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?

T6 Nou, omdat, ik denk de wereld wordt gewoon kleiner, en op basis daarvan hebben we toch wereldtalen nodig om elkaar te begrijpen. Dus ik denk dat de overheid wel een eis mag stellen dat Engels misschien een verplicht vak wordt in het curriculum, minimaal groep 7 en 8. Misschien een bepaalde reclame kan maken dat kinderen die vroegtijdig Engels leren daar toch wel baat bij hebben. En ik denk dat het ook goed is dat de overheid een soort van controlerende factor daarop houdt dat het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs op elkaar prima afstemmen, want dat mis ik heel erg. Want natuurlijk niet alle scholen zijn vvto-scholen en dan komt er een groot gat voor de kinderen, die hebben natuurlijk een hele bagage meegekregen op de basisschool en dan komen ze op het voortgezet onderwijs wat eigenlijk nog zich houdt aan het oude systeem waarin alleen groep 7 en 8 een beetje Engels hebben gehad. Ja, dan snap ik dat kinderen daar heel gedemotiveerd van raken. Want die hebben gewoon zo'n niveau. En de ene ouder zegt, ja dat is in het begin alleen zo en daarna is het niveau echt een stuk hoger, en aan de andere kant zeggen ze nee mijn kind doet dat met gemak. Dus, ja dat daar een beetje een doorlopende leerlijn is. En ik denk dat de overheid daar wel de verantwoordelijkheid in heeft om daar bepaalde controle op te hebben. Dat het gewoon mooi aansluit en anders heeft het ook geen zin natuurlijk.

R *Je geeft nu aan dat er een gat is tussen basis en voortgezet onderwijs, heb jij misschien een idee hoe dat opgelost zou kunnen worden?*

T6 Dat is wel lastig, want dat zou betekenen, ofwel iedereen wordt een vvto [vroeg vreemdetalenonderwijs] school denk ik, omdat je zo veel verschillen hebt daarin. Misschien dat je toch voor basisscholen echt wel einddoelen stelt die kinderen echt behaalt moeten hebben. Dat zou betekenen dat Engels in de eindtoets meegenomen moet worden.

R *Dat is het op dit moment niet toch?*

T6 Dat volgens mij ook nog een keuze; je hebt de IEP-toets, maar het is niet verplicht. Maar dat zou misschien wel een optie kunnen zijn om te toetsen of je je kerndoelen haalt. Aan de andere kant dan denk ik, ja dan spreek ik mezelf weer tegen, met het feit, je moet scholen ook een beetje de ruimte geven, dat maakt het lastig. Ik denk ook niet dat het belang heel erg bepaald is door de overheid, van oké het moet of het is belangrijk om dat. En ik denk zodra dat op tafel komt, van waar willen wij heen als Nederland zijnde, worden we een Europees land? Op basis daarvan moet je wel eisen gaan stellen. Als jij meer een Europees of wereldland wil worden, dan zul je toch Engels nodig hebben. Maar aan de andere kant, dat kan Frans ook zijn. Ik vind dat lastig, want ik heb natuurlijk geen inzage in wat er van bovenaf wordt bepaald. Maar ik denk sowieso dat wat wij nu hebben, wij hebben wel eens PoVo [Primair onderwijs Voortgezet onderwijs] overleg, dat is een dag in het jaar komen basisscholen en voortgezet onderwijs bij elkaar en dan merk je, dan loop je tegen zo'n gat aan. En ik denk dat overleg tussen basis en voortgezet onderwijs gewoon heel belangrijk is. Gewoon kleine of intensieve samenwerking om dat toch door te trekken. Kijk en als je aan het einde van het voortgezet onderwijs toch andere keuzes maakt dan prima, maar ik denk dat de overloop gewoon goed moet zijn. Want anders dan heeft vvto geen zin. Dan ga je kinderen demotiveren zodra ze op het voortgezet onderwijs zitten en dan denken ze van ja waarom heb ik dit ook alweer gedaan, en er zijn ook kinderen die alleen 7 en 8 hebben gehad en die denken wow wat moeilijk en dat kan niet. Je moet ze gewoon begeleiden daarin. Misschien ook wel om op het voortgezet onderwijs kinderen die alleen 7 en 8 hebben gehad een beetje bij elkaar te clusteren, dat je toch apart lesgeeft.

R *Hoe is de communicatie tussen de overheid en leraren?*

T6 Ik heb nog nooit iemand gezien, directe lijn, maar ik denk het ook niet heel erg vlot, want dat merk je wel aan de stakingen en dergelijke dan is er niet echt overleg. Ik denk dat het meer eenrichtingsverkeer is een beetje.

R *Heb je bij andere scholen gewerkt?*

T6 Nee, wel stagegelopen, maar ik ben hier gebleven.

T7

R *Hoeveel uur per week besteed je aan het lesgeven van Engels*

T7 Ik denk zeker wel een half uur per dag, dus keer 5.

R *Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?*

T7 Dat is eigenlijk wel aan het begin van het schooljaar wel bepaald, dat we minimaal een half uur per dag aan Engels geven. Vanuit de directie.

R *Wie bepaalt de inhoud van de lessen?*

T7 Dat mag je zelf bepalen.

R *Dus daar heb jij complete controle over?*

T7 Ja, ikzelf, het is meer een native speaker. We hebben T8 hier rondlopen, dus die verzorgd heel veel Engelse lessen. We gebruiken ook de methode *Join in*, zij gebruikt ook allerlei andere materialen. Ja, CLIL-lessen [Content and Language Integrated Learning] doen we, verder heb ik vrije invulling.

R *Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?*

T7 Ik zou je zo niet de termen en alle einddoelen kunnen noemen, nee.

R *Heb je het idee dat ze überhaupt bestaan?*

T7 Ongetwijfeld zullen er wel minimumdoelen voor 7 en 8 zijn, maar nee ik kan ze zo niet eh.

R *[informatie gegeven over huidige situatie]*

R *Vind je dat er meer/ minder overheidsinvloed moet zijn?*

T7 Ik vind best wel dat je zou kunnen zeggen van we willen minimaal dat er zoveel uur aan Engels wordt besteed. Als je kijkt naar de internationale positie die Nederland inneemt en misschien ook wel hier in de regio, we zitten vlak bij Duitsland, dat je kunt zeggen van zo veel uur minimaal aan Duits. Dat zou ook nog kunnen. Je zou wel verder kunnen gaan met een stage in het buitenland, dan is het wel belangrijk dat je een minimaal aantal uren in een vreemde taal hebt.

R *Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetaalonderwijs?*

T7 Ik denk niet dat dat slecht is. Als je zou zeggen van nou laten we zeggen dat kinderen zo veel uur in de taal hebben, dat ze daar kennis mee moeten maken. Ik denk dat dat juist heel goed is, binnen Europa helemaal. Als je kijkt van Europa wordt steeds belangrijker dan denk ik dat je ook iets daarmee moet met het taalonderwijs, zeker. Ik vind wel dat de overheid zich daar wel meer mee mag bemoeien.

- R *Wat kan er verbeterd worden met betrekking tot overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?*
- T7 Nou misschien toch die minimum. Dat je zegt van, aan het eind van de basisschool zou het fijn zijn als er een soort eindtoets komt voor Engels, een verplichte eindtoets.
- R *Dat is nu niet?*
- T7 Ik weet niet of de cito, in de standaardtoets zit geen Engels. Wij doen wel, *Anglia* hebben wij.
- R *Wat zijn de sterke punten van de overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?*
- T7 Dat zou ik je niet kunnen zeggen, want ik zit daar niet helemaal in.
- R *Ook het gebrek aan voorschriften kan voordelen hebben.*
- T7 Ja misschien is dat het wel. Dat je er alle kanten mee op kunt. Dan vind ik een maximum van 3,5 uur, misschien zou je dat kunnen loslaten. Maar ik snap het ook wel.
- R *Binnen die 3.5 vallen ook Frans en Spaans bijvoorbeeld.*
- T7 Oké, nou dan mag je dat wel ruimer maken vind ik. Maar ik snap het eigenlijk ook wel want je moet ergens die uren vandaan halen, dus dat betekent dat je dus minder aan rekenen of een ander vak doet. Ja, ik begrijp het wel. Maar goed,
- R *Maar je bent er toch niet helemaal tevreden mee?*
- T7 Je zou kunnen zeggen, of dat je scholen de keuze laat. Dat is op dit moment eigenlijk. Maar zou je het moeten gaan verplichten...
- R *Is die keuze nu misschien te vrij?*
- T7 Of ja, je moet scholen misschien aan het denken zetten. Van wat wil je. Waar je je in profileren en als je dit belangrijk genoeg vindt, Engels of een andere vreemde taal, dan moet je voor jezelf inderdaad gaan zeggen van zoveel uur doen wij minimaal aan Engels of Spaans of wat dan ook, omdat dat voor ons belangrijk is, omdat wij ons als school daarmee profileren. Maar dat zou je het beste wel bij de school moeten laten, want iedere school heeft nou eenmaal een andere populatie. Dus ik snap best wel waarom ze daar niet zo snel voor kiezen. Dus ik spreek mij wat dat betreft een beetje tegen. Het zou mooi zijn als je dat kunt verruimen, en 3.5 dat klinkt gewoon niet zo veel.
- R *Je vindt in Nederland dat 80% van scholen minder dan een uur per week Engels geeft.*
- T7 Ik denk ook in de praktijk dat het misschien nog wel minder is. Scholen moeten van alles en dan laten ze gauw Engels vallen. Die indruk heb ik wel.
- R *Dus dat het eigenlijk niet zo'n hoge prioriteit heeft onder scholen?*
- T7 Nee, mijn zoon die zit op school hier vlak in de buurt, die zit dan in groep 3. Die doen heel weinig aan Engels en dan heeft de juf ook wel uitgelegd van ja weet je als ze dan keuzes moeten maken dan doen we af en toe een beetje Engels, maar ja ze laten het vaak vallen.
- R *Heb je het idee dat het een probleem oplevert? Dat kinderen zo verschillend Engels krijgen?*

T7 Bij mij in de klas zie je echt al heel veel niveauverschillen. Ja, of dat problemen oplevert. Ik denk niet veel anders dan bij rekenen of taal, het niveauverschil zit daar altijd wel. En methodes houden daar ook wel rekening mee.

R *En in de overgang naar de middelbare school?*

T7 Wat wij vaak terugkrijgen is dat onze leerlingen best wel een goed niveau Engels hebben, een hoog niveau. Dat is dan wat we van docenten horen, maar van leerlingen horen we juist 'ja het is echt veel te makkelijk' die aansluiting voortgezet onderwijs basisonderwijs is niet optimaal. Ja, als we hier zeg maar op een hoog niveau zitten en ze stromen dan op een lager niveau binnen, dan gaan ze vervelen, dat hebben we allemaal gehad. Maar we hebben ook een tijdje gehad, nou heb ik het over 6-7 jaar geleden, dat gemeld was vanuit het VO dat leerlingen juist de grammatica heel lastig vonden. Toen hebben we daar wel heel veel aandacht aan geschonken.

R *Dus er is een goeie communicatie tussen jullie en middelbare scholen?*

T7 Ja hier in de regio is dat wel heel goed geregeld. Hier is het wel zo dat aan het begin van het schooljaar, zijn er terugkomdagen, feedbackdagen, worden alle leerlingen besproken. Daar staat officieel 10 minuten voor, maar er zijn natuurlijk ook leerlingen waar je wat langer over moet praten. En wij krijgen altijd teruggekoppeld, met name Engels dat het echt wel een hoog niveau is. En ook als iets niet klopt, dan horen wij het ook trouwens.

R *Hoe is de communicatie tussen de overheid en leraren?*

T7 Dat weet ik eerlijk gezegd niet. Persoonlijk hoor ik daar heel weinig van, ik denk dat P3 daar meer van hoort.

R *Heb je bij andere scholen gewerkt?*

T7 Ik heb nog op een andere school gewerkt

R *Had je het idee dat er in verschil was in de organisatie van de lessen?*

T7 ja er werd nauwelijks aan Engels gedaan kan ik je zeggen. Heel weinig tot niets. We hadden wel een methode, een hele oude *Hello world* ofzo, heel lang geleden. En eh daar deed je wat lesjes uit, maar het waren vooral liedjes en *conversations* en dat was het. Dus dat stelt niet zo veel voor. Maar nou heb ik het ook over 2001, 2004 ofzo. Het was ook in een achterstandswijk, misschien dat dat ermee te maken heeft.

R *Hoeveel ruimte is er voor variatie/ verschillen tussen scholen?*

T7 Ik denk wel dat die ruimte er wel is ja.

T8

R *Hoeveel uur per week wordt er besteed aan het lesgeven van Engels?*

T8 Op papier is het in de onderbouw, dus 1 en 2, 1 uur. En dan vanaf 3 gaat het stapsgewijs steeds meer, op een gegeven moment dan dat je in groep 7 en 8 2 uur per week hebt. De kleuters krijgen wel 40 minuten van mij en groep 3 krijgt dan al 20 minuten, groep 4 al 40 minuten. Dan bouwt het even rustig op. Groep 8 heeft mij twee keer per week, een uur, sorry totaal een uur, dat andere uur wordt door collega's gedaan.

R *Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?*

- T8 Dat hebben wij gewoon bepaald op het gebied van de vvto die wij doen. Dus het is een *EarlyBird* norm. Dus wij werken aan de hand van de *EarlyBird* norm en daar is het op gebaseerd.
- R *Wie bepaalt de inhoud van de lessen?*
- T8 Op het gebied van de onderbouw, werkt dat nauw samen met de groepsleerkracht en ik, want wij werken volledig thema gebonden. Dus alle thema's wat zij doen doe ik en dan schrijf ik wat extra materialen. We gebruiken ook deels een methode waar het gebruikt kan worden, tot nu toe zijn de methodes niet toereikend genoeg qua thema's. Dus dan verzin ik het zelf en telkens des hogers dat we gaan we kijken naar bepaalde thema's, dus Pasen komt volgende week in alle groepen aan bod. En wij werken vanaf groep 5 met een standaardmethode van *Join In*. Dat wordt gegeven vaak door de groepsleerkracht, en ik geef vaak ook wat extra grammatica lessen, spellinglessen, met werkboekjes, af en toe doen we gewoon *Energisers* en puzzels en spel. Het is heel erg afwisselend.
- R *dus het is in principe erg los in wat er ter plekke speelt qua thema's?*
- T8 De grammatica is heel erg gebaseerd, dat zit mooi vast en wordt mooi opgebouwd en de *Join In* als methode heeft dus grammatica, spreken, luisteren. De *Join In* is de vaste lijn en de andere dingen halen we erbij.
- R *Hoeveel invloed heb jij op de inhoud van de lessen?*
- T8 Veel. Zeker op mijn eigen lessen heb ik volledige controle. Ik overleg ook veel met mijn collega's; is er iets specifiek die speelt. Maar ik altijd probeer te samenwerken.
- R *Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?*
- T8 Op het gebied van de Eibo [Engels in basisonderwijs] wat daar de normen en waarden, en wat vanaf groep 5 de normen en waarden en wat op het gebied van vocabulaire aanbod, daar zeker. Daar lees ik ook heel erg op in.
- R *Wat zeggen ze dan daar precies over?*
- T8 Op het moment, er is nog steeds de verandering heb ik nog steeds niet gekregen dat het daaronder gaat. Het is nog steeds dat het vast is, vanaf groep 7 en 8 moet het. Wordt wel gevraagd minimaal half tot max een uur per week. Maar op het gebied van Eibo is ja het is heel basaal en heel summier, en uiteindelijk niet toereikend als je gaat kijken naar de doorgaande leerlijn naar voortgezet onderwijs. Het gat is heel groot. En ook als je kijkt op het gebied van de cijfers, de cijfers zeggen op een gegeven moment dit is een vvto, uitgaand van 7000 basisscholen heb je maar 1000 die vvto doen. Dat wil zeggen tot de max van 2 uur per week. Waardoor je dus hopelijk eindigt op een A1 niveau, CEFR-norm [Europees referentiekader], en dan stap je gewoon de brugklas in en die wil al A1/A2 al beginnen. En dat is dan heel pittig, daar is een groot gat.
- R *Vind je dat er meer of minder overheidsinvloed moet zijn, of is het precies goed zo?*
- T8 Altijd lastig, ik kom uit landen waar regering nooit mee bemoeide. Dus ik vind dat altijd heel lastig. Nederland is een land waar regering mag aangeven wat ze willen op het gebied van onderwijs en dat vind ik best wel lastig. Zeker op het gebied van Engels, ik weet gewoon meer. En dan is gewoon zo'n Eibo norm niet genoeg.
- R *Dus er moet meer invloed komen?*

- T8 Precies, de invloed dan dat een regering zeg maar moet. Omdat die kloof er dus is, die VO-kloof. De PoVo kloof is te groot. Dus als vo goed wil door kunnen zetten op waar zij beginnen, zeker met de methode, ja dan moeten ze ergens kunnen beginnen. En is dan is dus wat er uitgeleverd wordt aan het eind van PO [primair onderwijs] niet genoeg.
- R *Heb je een idee hoe dat verbeterd zou kunnen worden?*
- T8 Ruimte geven zeker op het gebied van de Pabo vind ik dat het heel belangrijk is dat er gewoon veel meer aandacht besteed wordt aan het geven van Engelse les. D'r zijn veel mensen die komen van de Pabo af die vinden dat gewoon zelf heel erg leuk, en die pakken het aan, die doen het. Maar er zijn net zo veel die zeggen 'ja maar ik heb nooit, wat voor methodes zijn er, hoe moet je Engelse lesgeven' al dat soort dingen. Al vanaf de kleuters of groep 3, hoe doe je dat? Want nu is het gewoon, ja je pakt iets en je hoopt dat iemand het goed doet. Dus vaak te veel twijfel aan mensen die twijfelen van ja dat kan ik niet. En dan ga je dus niet durven doen. En dan stagneert het. Dus ik denk als ze dan beginnen dat de Pabo dat goed even oppakt, maar ja, dan is ook weer Pabo moet ook goed mensen hebben die het ook kunnen instrueren en doceren. Het is een beetje een cyclus van de mensen moeten er zijn om dit te kunnen doceren. Maar het moet wel hoger. Het moet omhoog, omhoog, omhoog, en dat gebeurt niet.
- R *Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetaalonderwijs?*
- T8 Vind het best wel lastig, want af en toe dan kijk je en dan probeer ik echt een brede blik te hebben telkens is het 4 jaar, dan weer 8 jaar, dan verandert het weer. Er is geen groei. Als het elke keer gaat veranderen kun je ook niet doorzetten. Als ze zeggen daar willen we naartoe dan is het doel Europees gezien, dit zijn de niveaus die we willen halen, d'r zijn vanuit de EU ook normen even erin gezet, we willen dat eigenlijk alle kinderen minimaal 3 talen spreken heeft de EU ook al even aangegeven. Maar het gebeurt niet, dus dat zijn af en toe dingen waarvan ik denk 'ah jongens kom op'. Maar het is problematisch, omdat telkens dus een regering die verandert toch van mening, dus waardoor je het niet door kan zetten.
- R *Wat kan er verbeterd worden met betrekking tot overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?*
- T8 Ja, naast de opleiding. Kijk ik zit wel in de methodewereld en ik zie wel dat methodes worden steeds hoger. Dus vanaf het basisonderwijs zijn die methodes, die voldoen aan de A1 uitstroom, minimaal. Je ziet dat de materialen eromheen geeft ruimte om kinderen te zorgen dat zij gewoon groep 8 uitgaan met minimaal A1. Is het misschien gewoon dat er niet genoeg kennis is? Wat men weet van al deze dingen, de IEP, schoolrapport die er allemaal is. Ik weet wij doen heel veel computerprogramma's, die gewoon de kinderen op adaptief niveau. Weet je, dat soort dingen. Maar is dus die kennis er niet overal. Dat kan betere informatiestroom. Zeker vanuit, de materialen zijn er wel. En als ze het doel hebben en de regering heeft het doel van oké dit is waar we naartoe willen, zorgen we ervoor dat het er is. Veel is beschikbaar, en daarnaast zal altijd zeggen 'ja maar wie betaald?'
- R *Wat zijn de sterke punten op dit moment voor de voorschriften over Engels?*
- T8 Wel dat ze er zijn en dat die CEFR-norm er heel goed in genoemd wordt, er wordt echt heel erg goed naar gestreefd. Want die CEFR-normen zitten heel duidelijk in voortgezet. En je ziet alles is onderbouwd op het gebied van de methodes die er zijn, alle extra dingen die er zijn, het leesmateriaal wat er allemaal is. En heel erg gerelateerd op de CEFR-normen, zodat je wel echt

kan doorbouwen, dus dat is wel heel erg goed. En men wil wel. Ik vind dat men is enthousiast, de motivatie is er.

R Heb je bij andere scholen gewerkt?

T8 Ja, maar dat is ook een beetje gek in dat het is een naschoolse activiteit. Ik heb een eigen bedrijf en op meerdere scholen in Enschede geven wij Engels, dus je ziet verschillende niveaus Engels.

R heb je het idee dat de organisatie van de lessen verschilt tussen scholen?

T8 Daar heb ik weinig inzicht op, want ik heb dus niet de Nederlandse collega's dat zien doen. Ik heb het wel op scholen als ik dus kom, maar dan zijn we al bezig met de invoer van een methode en dan ben ik aan het coachen, dus dan zijn ze het wel aan het doen. Dus ik heb daar minder inzicht op.

R heb je het idee dat er veel ruimte voor variatie en verschillen is tussen scholen?

T8 Ik denk, de meeste scholen kiezen gewoon voor een methode want dat werkt het beste voor ze. Alle methodes werken dezelfde kant op, dus uiteindelijk werk je dezelfde kant op, ondanks dat je een andere methode hebt.

R Maar die scholen staan dan helemaal vrij om daarin te variëren?

T8 Zeker, scholen zijn daar vrij in te variëren, maar je werkt ook vanwege dus de angst om een andere taal te doen, gaan mensen dat niet doen. Maar de ruimte is er.

T9

R Hoeveel uur per week besteed je aan het lesgeven van Engels

T9 30 minuten, dat staat ook op het rooster. Per week. En dan kinderen individueel kunnen tijdens het spelen en werken, kinderen die dat leuk vinden kunnen dan nog wel daarmee aan de slag.

R Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?

T9 Dat staat zeg maar vast in het rooster. Het is natuurlijk niet verplicht vanuit de overheid om Engels te geven in groep 1, 2, dus het valt zeg maar onder taalontwikkeling, daar hebben wij het ondergebracht en daar staan wel uren voor dat je zoveel uur taal aan moet bieden. Dus dat hebben we daaronder gezet.

R En wie heeft dan het besluit genomen om een half uur Engels te doen?

T9 Dat is eigenlijk wel vanuit de methode de adviezen hebben wij daarin gevolgd.

R Wie bepaalt de inhoud van de lessen?

T9 Nou de kinderen ook he, want wat spreekt ze aan. Het eerste jaar hebben we de methode heel erg gevolgd zoals die d'r is, en nu laat je dingen die je wat minder belangrijk vindt laat je achterwege, of leg je wat minder nadruk op, en een aantal dingen die benadruk je wat meer. Het kan ook zijn dat je binnen een thema of binnen een project zegt van nou we nemen Engels op of we integreren Engels daarin. En we gaan daar zelf iets bij bedenken. Maar structureel en doorgaande lijn, dat is de methode. En bij kleuters sluit het ook direct aan bij alle thema's waar we mee werken. Nu werken wij met lente en *Groove Me* heeft ook lente, en er is winter en dan is

er ook nog *my body en animals*. Dus de methode bepaald, maar het sluit helemaal aan. En het is ook in groep 8, de liedjes sluiten aan bij de leeftijd.

R *Wie heeft die methode gekozen, of op basis waarvan is deze methode gekozen?*

T9 Er was onvrede over de methode die we toen hadden. Die hadden we alleen voor de bovenbouw. Wij wilden graag Engels aanbieden in groep 1 tot en met 8, zodat kinderen hier ook van 1 tot en met 8 Engels krijgen. We wilden niet achterblijven, we wilden mee, we vonden dat ook belangrijk. Het past ook wel binnen onze visie van meer naar buiten toe. En toen hebben wij een aantal methodes met elkaar vergeleken en toen was deze vrij nieuw. En we hebben zeker ook gekeken naar gebruiksgemak en naar niet te veel voorbereiding en toen hebben we deze uitgeprobeerd demolessen en toen is het dit geworden.

R *Hoelang geven jullie al Engels vanaf de eerste klas?*

T9 Ik denk nu een jaar of 4

R *Want ik zag dat jullie geen officieel keurmerk hadden...*

T9 Nee wij hebben geen officieel keurmerk. Wij hebben ook niet een officiële opleiding, we hebben ook geen implementatiecursus of iets gehad met het team. We hebben gewoon zelf die methode aangeschaft, proeflessen gedaan, met elkaar gedeeld en gestart. Het is ook niet iets waar zij ons mee profileren. We willen ons niet profileren van wij zijn een school waar Engels wordt gegeven, maar we willen ook niet de school zijn waar dat niet gedaan wordt. We nemen het gewoon op, maar het is niet onze nee. Bij de bovenbouw was het toen ook bij ons de reden om de kinderen een goeie start op de middelbare school te geven. Dus van daaruit is het ook logisch dat je lager gaat. De proeflessen gaven ook al aan van dat gaat prima. Ik stond er ook altijd wel open voor, ik dacht niet van, je kunt ook reageren van 'moet dat nu Engels bij kleuters?' Het is gewoon leuk, kleuters zijn heel erg open voor alles, dus het is gewoon heel makkelijk. Ik ben ook heel spelenderwijs, niet zo van nu moet dit. Ik kijk heel erg van wat slaat aan, wat is leuk, ik herhaal heel veel, bijvoorbeeld met zo'n legoblokje, of buiten hebben we natuurlijk nu ook weer veel kleuren, of je kan met gekleurde hoepels dat je een kleur zegt dat je ze daarnaar toe laat rennen en met tellen kan je natuurlijk ook oneindig spelletjes doen. Dat is de basis en verder komen er altijd wel ideeën opborrelen.

R *Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?*

T9 Nee.

R *Heb je het idee dat die überhaupt bestaan?*

T9 Ja, ik geloof zeker dat die bestaan. Overheidsvoorschriften, of het dan zo is dat de inspectie daarop beoordeelt dat geloof ik niet. Ik heb nooit gehoord dat de inspectie iets met Engels. Ik denk dat het wel aan de school is, dus ik heb me daar verder nooit in verdiept.

R *[informatie gegeven over de huidige situatie]*

R *Vind je dat er meer overheidsinvloed moet zijn?*

T9 Nee ik ben wel voor vrijheid van invulling, onderwijsvisie, uitvoering, organisatie

R *Ook complete vrijheid in de keuze of je wel of geen Engels geeft?*

- T9 Ja, ik denk het wel. Ouders kunnen dan de school kiezen. Als een school bewust kiest voor geen Engels geven zullen ze ergens anders accenten leggen. Dan zullen ouders van kinderen die bijvoorbeeld al heel goed Engels spreken zeggen van... Ja, je kunt ook zeggen van ik vind het meer een taak van ouders van wij voeden onze kinderen tweetalig op, dus school kan, mag. Ja dat kan.
- R *Wat denk je dat het voordeel kan zijn als een overheid zich meer gaat bemoeien?*
- T9 Ik denk wel gelijke kansen voor alle kinderen. Want ik denk, ja je hebt een deel ouders die kiezen heel bewust en die zijn heel bewust in de opvoeding, je hebt natuurlijk ook ouders die kiezen de school dicht bij huis en je wil kinderen wel een zo breed mogelijk scala aan mogelijkheden en vaardigheden meegeven. En ik geloof ook dat een aantal, bijvoorbeeld Engels, als jij die gevoelige fase voorbij bent wordt het gewoon veel lastiger. Dus dan kun je zeggen nou dat doen we niet op de basisschool, dus dan kunnen kinderen echt wel zoals vroeger gewoon op de middelbare school, misschien met wat extra moeite of wat extra bijles, als ze de capaciteiten hebben komt dat wel goed. Maar misschien wel met heel veel meer moeite, terwijl het anders gewoon opgenomen zou zijn in het basisonderwijs en dan gaat het gewoon vanzelf.
- R *Dus als de overheid het wel zou doen zou het meer gelijke kansen bieden voor de middelbare school?*
- T9 Ja dat is wel dat aansluiting op de middelbare school. Dat vind ik ook nog wel een, daar zie je grote verschillen. Je hoort nu soms dat kinderen in groep 8 woordjes leren die ze dan pas in de 2^e van de middelbare school krijgen. Of dat ouders zeggen 'ja m'n zoon of dochter zit en die hoeft dat zelfs nog niet' dus dat is ook nog wel mooi om dat beter af te kunnen stellen. Ook omdat het inderdaad vrij is aan de basisschool, dus elke basisschool is daar vrij in, dus ja op de middelbare school komt daar allemaal verschillend niveau binnen. Dus ze kunnen natuurlijk zeggen we gaan aansluiten op die verschillende niveaus, maar het is makkelijk om het laagste niveau te nemen en dan moeten die grote groepen kinderen die dat hebben gehad die moeten gewoon maar even meedoen. En ik zie dan het gevaar ook dat kinderen denken van oh dat is makkelijk Engels, dan doen ze de hele tijd niks, op een gegeven moment komen ze op het niveau waar ze eigenlijk gebleven waren en dan valt het in een keer tegen. Het zou mooi zijn als dat beter. Ook voor de motivatie natuurlijk van hier. Het is niet motiverend om dan weer terug te gaan. Maar ja, op een middelbare school is het toch natuurlijk wel lastig qua organisatie. Dan heb je natuurlijk vakdocenten die hebben zoveel leerlingen. Kijk je hebt natuurlijk, bij de middelbare school stroom je natuurlijk al wel uit op niveau.
- R *Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetaalonderwijs?*
- T9 Ik ben niet voor overheidsbemoeienis. Ik ben wel voor gelijke kansen voor iedereen. Dat is een dilemma. Want ik denk dat je heel goed als school zelf keuzes kunt maken en accenten kunt leggen. En ik vind het ook mooi dat inderdaad ouders scholen kunnen kiezen. Scholen profileren zich mee. Bijvoorbeeld met uitspraak van het Engels, dat ze echt eh, iedereen doet het hier gewoon op z'n eigen vakantie Engels manier en de ene collega is daar wat beter in als de ander. Als je als ouder zegt, ik vind dat heel belangrijk die uitspraak, dan ga je bijvoorbeeld naar een school waar het hele team de scholing heeft gevolgd en niet alleen een certificaat heeft maar misschien ook zelf een diploma heeft gekregen.
- R *Hoe is de communicatie tussen de overheid en leraren?*

T9 Eigenlijk de communicatie van de overheid naar heel veel dingen, lees ik gewoon in het nieuws. Bijvoorbeeld dan heb dat helemaal nog nergens gehoord en dan lees ik dat. Ik lees het gewoon bij NOS. Bijvoorbeeld bij staken, ik las 's ochtends gewoon van wij gaan staken, ik kom hier op school, ik dacht nou wij gaan staken want we zijn het er niet mee eens, ik werk ook. Dus ja zo gaat de communicatie vaak via overheid. En natuurlijk een directeur, een bestuur krijgen meer informatie, maar ik snap dat wel. Ze zijn ook wel selectief in wat gaan we nou doorsturen. Ze houden wat dingen bij je weg, niet omdat je dat niet mag weten, maar gewoon omdat je anders veel te veel belast wordt.

R *Maar ze zouden bijvoorbeeld dan ook niet naar jullie komen voor advies?*

T9 Ik zie wel eens mails voorbijkomen waarin gevraagd wordt naar onderwijzend personeel of je mee wil denken in, na dat kan van alles zijn. Dus eh, zeker als je daar actief naar op zoek gaat, en ook in onderwijsbladen, ja er is zeker wel gelegenheid. Bijvoorbeeld Blink, met de aanpassingen van methodes, wordt er altijd gevraagd, die zijn hier ook wel eens komen kijken. Niet voor Engels, maar een ander vak. Die vragen feedback en die passen methodes aan. Dus methodemakers die zijn nog wel meer actief in het werven enzo en vanuit de overheid ja daar zitten denk ik heel veel laagjes nog tussen. Ik denk wel bestuur denk ik dan eerder.

R *Heb je bij andere scholen gewerkt?*

T9 Nee, stages heb ik gelopen op andere scholen. Dit was mijn eerste school en daar ben ik blijven hangen. Dus ik kan dat niet echt vergelijken, maar ik ben altijd wel nieuwsgierig. Je treft wel vaak mensen van andere scholen, je komt wel eens op andere scholen.

P3

R *Hoeveel uur per week wordt er besteed aan het lesgeven van Engels*

P3 Nou we hebben afgesproken anderhalf uur minimaal. En dat kan verdeeld zijn over lessen, maar ook over Engelstalige activiteiten, dus activiteiten waarbij Engels gebruikt wordt. En dat kan zijn bij themaweken, bij muziek, wordt ook gedaan, bij, wat wij noemen, ESV-theater, dat zijn voorstellingen die worden door een klas gegeven, elke groep komt aan de beurt, dat is 1 keer per maand. Dan treden ze op voor de ouders en de rest van de school, met bijdrage in het Nederlands, maar ook in het Engels. Het is de bedoeling dat het op termijn uitgebreid wordt naar minimaal 2 uur per week. Maar we zoeken ook nog naar een vorm om het te integreren met andere activiteiten. Maar anderhalf uur is de ...

R *Wie bepaalt het aantal uur wat besteed wordt aan Engels?*

P3 Dat heb ik in aanvang bepaald.

R *Wie bepaalt de inhoud van de lessen?*

P3 Wij hebben op school een werkgroep, en ik zat daar ook bij maar ik heb mij daaruit teruggetrokken. Die bekijken de ins en outs van het vvto. Waar bijstellingen nodig zijn, waar je materialen zou moeten aanschaffen. En er is toen via T8 ook een voorstel tijdens studiedagen gekomen om naar een nieuwe methode bijvoorbeeld te kijken. Want we hadden een methode die een beetje aan het eind van de looptijd was: *Backpack*, maar die was ook initieel geadviseerd door *EarlyBird*. En we hebben nu eigenlijk een aantal methoden die voor de onderbouw en voor de kleuterschool apart, 3-4 en dan voor de rest van de school is er een andere methode. En dat is naar gezamenlijkheid vastgesteld.

- R *Hoeveel invloed had EarlyBird daarop? Want u gaf aan dat zij die methode geadviseerd hadden...*
- P3 Ja, maar dat was meer een suggestie. Het werd niet voorgeschreven. De *EarlyBird* standaard is gebaseerd op de landelijke standaard vvtvo en daar zitten een aantal kwaliteitseisen. Die zijn daarin geformuleerd. Maar het is aan de school om te bepalen hoe je die eisen bereikt of hoe je die eisen invult en hoe je die standaard hoe je daaraan voldoet.
- R *Hoeveel invloed heb jij als schoolhoofd op de inhoud en organisatie van de lessen? Want u zit dan niet meer in die werkgroep...*
- P3 Nee, maar ik heb periodiek nog overleg met T8. Dus dan hebben wij zo om de 6-8 weken komen wij bij elkaar om de ontwikkeling door te spreken. Ja, en mijn directe invloed was in het begin groter dan nu.
- R *Heeft u het idee dat dat een negatieve invloed heeft?*
- P3 Nee, want ik denk dat leerkrachten hele goed weten wat ze willen. Bij ons is het Engels nu 11 jaar geleden ingevoerd, vvtvo. En je kunt zeggen het is net zo'n gewoon vak geworden als begrijpend lezen of aardrijkskunde. En dan loert ook weer een gevaar van het kan heel routineus worden, van oh ja weer Engels.
- R *Ben je op de hoogte van overheidsvoorschriften over Engels basisonderwijs?*
- P3 Naja ik ken de wet op primair onderwijs en weet dat Engels een verplicht onderdeel is. Er zijn ook een aantal kerndoelen voor geformuleerd, maar die zijn vrij vaag. Daar voldoen wij denk ik vrij eenvoudig aan, wij willen eigenlijk ook meer. Qua tijd is het heel vaag ja, want je hebt scholen. Ik denk dat heel veel scholen die Engels in groep 7 en 8 doen, of misschien alleen in 8, een half uur per week maximaal doen. Maar d'r is eigenlijk geen duidelijke eis. Je hebt wel nu dus dat er een paar jaar geleden in 2013, dacht ik, is er bepaald dat je tot 15% van je onderwijstijd in het Engels mag geven.
- R *In buitenlandse talen...*
- P3 Ja, ja, niet alleen Engels. En dat is wel een doorbraak. Ja daar ben ik wel van op de hoogte. Ja het is maar goed dat ik dat weet, want ik heb meegewerkt aan het handboek vvtvo. Daar hebben we een beschrijving gemaakt van de ontwikkelingen vanaf de jaren 70. Ja dus ik ben redelijk goed op de hoogte.
- R *Vind je dat er meer/ minder overheidsinvloed moet zijn?*
- P3 Nou, ik denk dat het goed zou zijn om vast te leggen dat er een bepaalde minimumtijd komt. Dat je het meer stimuleert en dan ook, meer dan nu het geval is, Nuffic daar een rol in geven en misschien andere kennisinstituten. Toch vreemdetalenonderwijs een wat prominentere positie geven. Om het te gaan opleggen, kijk je moet als school ook zelf de noodzaak zien en de urgentie. Wij zien een vreemde taal leren als onderdeel van burgerschapsonderwijs, wereldburgerschap, en dan is het natuurlijk verrekke handig, de belangrijkste taal op het gebied van handel en dergelijke is Engels. Als je die spreekt op goed niveau. En ook belangrijk is dat kinderen op jonge leeftijd al een goede houding krijgen, dat ze het lef hebben om die taal te spreken. Ook al maak je wat fouten, dat is niet zo erg. Het gaat erom dat hoe meer je oefent hoe beter je wordt, maar je moet het ook durven.
- R *Hoe denk je over voorschriften over het moment van starten?*

- P3 Er zijn wat tegenstrijdige onderzoeken. Er werd lang gedacht als je in groep 1 begint dat is zaligmakend, maar dat hoeft dus niet eens. Maar ik denk wel dat het goed zou zijn als die landelijke standaard vvto dat die een belangrijke rol krijgt en dat dat vanuit de overheid ook wel meer wordt gestimuleerd naar scholen om daaraan te voldoen.
- R *Wat zou het voordeel zijn van het stimuleren van vvto.*
- P3 Ik denk dat je dan een veel betere kwaliteit krijgt want je kunt roepen dat je vvto doet, maar er verder weinig inhoud aan geven. Kijk en ik heb ook in de allereerste aanvangsfase toen ik op een andere school begon met vvto dat is al meer dan 25 jaar geleden, maar toen was d'r niks. Je begon, je had een paar vrijwillige ouders, die gaven ook wat lessen. En de continuïteit was ver te zoeken. Scholing van team, en dat zijn allemaal dingen die staan in die standaard heel goed omschreven. Het zou wat mij betreft wel meer in de picture mogen komen te staan dat je een behoorlijke kwaliteitsimpuls geeft.
- R *Wat vind je van overheden die voorschriften maken voor de inhoud van vreemdetalenonderwijs?*
- P3 Nou ik ben er wel blij mee eigenlijk, dat sinds 2013 was wel een doorbraak, die 15 %. Ja dat men bij de overheid en de tweede kamer wel meer het belang ziet van het vroegtijdig leren van een vreemde taal. Dus wat mij betreft vind ik dat prima. Maar je moet oppassen dat je het niet in een te strak keurslijf giet.
- R *Wat is dan precies het voordeel van die 15%?*
- P3 Nou de leefde toch wel een soort angst dat als je te veel Engels geeft, dat is bij *EarlyBird* ook gebeurt in de aanvangsfase, 5 uur per week was dat, 2003 ofzo, dat er bepaalde instanties waren, volgens mij stichting taalverdediging, die rechtszaken hebben aangespannen die jaren hebben voortgeduurd. Nu heb je een handvat die zegt het is toegestaan om meer les in een vreemde taal te geven of d'r in elk geval meer aandacht aan te besteden. Dus dat vind ik heel positief.
- R *Wat kan er verbeterd worden met betrekking tot overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?*
- P3 Ik zou dan zeggen van verhoog de voor die scholen die echt serieus werk maken van vvto en dan ook aan een kwaliteitsstandaard voldoen, die zouden daar ook eigenlijk financieel in moeten worden gestimuleerd. Dat je de ondersteuning daarvoor verhoogd. Dus eh meer geld. Ja dat is wel makkelijk zeggen. Het zou wel fijn zijn, want ik moet het nu doen uit hetzelfde budget als andere scholen die daar minder aandacht aan besteden. En er zijn natuurlijk wel subsidies, maar subsidies zie ik altijd als een dat zijn geldbedragen die je in het begin krijgt om iets op te starten en daarna moet je het zelf doen.
- R *Wat zijn de sterke punten van de overheidsvoorschriften voor Engels basisonderwijs?*
- P3 Ik ben allang blij dat er erkenning is dat vreemdetalenonderwijs voor jonge kinderen belangrijk is. Dat die 15% d'r is. Dat er een pilot loopt voor TPO. Ik vind wel dat je daar heel goed naar moet kijken, want het is wel 30-50% van de lestijd naar het Engels, dat dat goed wordt gevolgd. En dat je ook voor een goede disseminatie van de resultaten zorgt. Dus dat iedereen ook weet van waartoe leidt het. Ja verder, zij er niet zo veel highlights te noemen vanuit de overheid op dit gebied.
- R *Hoe is de communicatie tussen de overheid en schoolhoofden?*

- P3 Nee dat loopt echt via Nuffic. Ja of *EarlyBird*, waar wij ook nog steeds intensief contact mee hebben. Met die 2 organen hebben we het meest contact. En ik ben een keer uitgenodigd op het ministerie van onderwijs om te praten over de aansluiting tussen scholen die vvtto doen en VO. En dan schrik je wel van wat ambtenaren weten hierover. Dat is eigenlijk heel weinig. Maar ook dat in het VO daar ook nog vrij weinig van bekend is, wat op basisscholen allemaal gebeurt. Dus ja je zou meer voorlichtingen moeten geven en duidelijker moeten neerzetten waar iedereen mee bezig is.
- R Zou dan eventueel een sterkere overheidsinvloed die communicatie tussen PO en VO kunnen verbeteren?
- P3 in ieder geval dat je daar ruimte voor geeft en op welke manier dat kan ik ook niet 1 2 3 aangeven. Nogmaals meer stimulering... Ja meer voorschriften gaat niet werken. Kijk de voltallige directie van Nuffic is hier een keer een dag op school geweest. Medewerkers van Nuffic ook. En op meer scholen, dat weet ik ook, om te kijken van hoe werkt dat in de praktijk. Maar het ministerie daar blijft het vrij stil.
- R *Heb je bij andere scholen gewerkt?*
- P3 Ja.
- R *Hoe verschilt de organisatie van de lessen?*
- P3 Naja de vorige school waar ik heb gewerkt, daar had ik een vrij prominente rol in de ontwikkeling van vvtto. Dat was ook de allereerste school in Nederland die daarmee aan de slag is gegaan. Het was al 1994. Het verschil met deze school is dat wij het hier het in de beginfase wat beter hebben aangepakt, in de zin van facilitering, materialen en onder facilitering versta ik ook de inzet van een native speaker. En dat hebben we op een manier gedaan die financieel redelijk goed behapbaar is, maar die wel garantie is gebleken om het kwalitatief verder te ontwikkelen. Ja wat ik al aangaf, het is nu een vak wat op het lesrooster staat net zo gewoon als alle andere vakken. Je wil alleen toe naar meer integratie van wetenschap en techniek, geschiedenis, aardrijkskunde met Engels. En dat je het Engels meer gaat toepassen en niet als apart vak gaat geven. Want dat is het nu eigenlijk nog wel. Het heeft wel veel raakvlakken ook met projecten en dergelijken. Ja merk je dat het in een andere context wordt gebruikt, en met *E-twinning*, maar het staat op ons rooster nog wel als apart vak. En in de toekomst willen we zorgen, dat is iets voor het nieuwe schoolplan, om te werken naar een richting waar je meer leergebieden en vakken samenvoegt. En in zinvolle thema's aanbiedt.
- R *Hoeveel ruimte is er voor variatie/ verschillen tussen scholen?*
- P3 Nee je hebt wel ruimte om te variëren. Ik ben ook de laatste jaren op vrij veel scholen geweest waar ze met vvtto bezig zijn. Ik doe ook wel eens audits voor *EarlyBird* en dan zie je wel interessante verschillen. Waar de ene school heel veel met Engels op het gebied van muziek doet en met projecten werkt, doet een andere school voor Engels toch meer de formele lessen. Er zit wel vaak variatie in, maar dat is denk ik ook goed. Ja je moet ook van elkaar leren, dus je zou dat goed moeten samenbrengen. En dat gebeurt ook wel, maar dat is nog wel alleen weer via Nuffic.